

Folklor

BcA. Michaela Hradňanská

Diplomová práce
2022

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Grafický design

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Michaela Hradňanská**
Osobní číslo: **K20057**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Grafický design**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Folklor**

Zásady pro vypracování

Rozsah teoretické práce minimálně 40 – 45 stran + obrazové přílohy (dokumentace praktické části). Práci odevzdat v elektronické podobě na Portál IS/STAG (dle předepsané celouniverzitní šablony viz směrnice rektora č. 33/2019) a ve formátu PDF na 1 ks CD (DVD) nosiče, dále odevzdat 2 kusy výtisků práce v pevné vazbě (v jedné z nich bude vlepeno CD) a 1 výtisk graficky zpracované práce, která má volnější grafickou podobu.

1. Teoretická část: téma folklor a zkoumání grafického designu folklorních akcí
2. Praktická část: vizuální styl folklorního spolku a jeho následná aplikace do moderního prostředí, cílem práce je obnovení zájmu mladých lidí o toto téma pomocí grafického designu

Rozsah diplomové práce: viz **Zásady pro vypracování**
Rozsah příloh: viz **Zásady pro vypracování**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam doporučené literatury:

STURKEN, Marita a Lisa CARTWRIGHT. Studia vizuální kultury. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-556-1
KREJČA, Aleš. Grafika. Praha: Aventinum, 2010. Výtvarné techniky (Aventinum). ISBN 978-80-7442-003-0
Tradiční lidový oděv v Blatničce a Blatnici pod Sv. Antonínkem na Uherskoostrožsku, Kristýna Petříčková, Nakladatelství Univerzity Tomáše Bati, 2018. ISBN 978-80-7454-817-8
GRIFFITHS, Joe., PILGRIM, Tony. Vrátiť folklór ľuďom. AKAMedia s.r.o., 2018. ISBN 978-80-972769-1-1
České tradice v proměnách času: kroje – zvyky – umění. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2017. ISBN: 978-80-7422-500-0

Vedoucí diplomové práce: **dr ak. soch. Rostislav Illík**
Ateliér Grafický design

Datum zadání diplomové práce: **1. listopadu 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **20. května 2022**

Mgr. Josef Kocourek, PhD.
děkan

doc. Mgr. A. Pavel Noga, ArtD.
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 1. 12. 2021

Jméno a příjmení studenta: BcA. Michaela Hradňanská

.....
podpis studenta

„Kdo vůbec nemiluje víno, ženy a zpěv, zůstává po celý život hlupákem.“

Martin Luther

Mé obrovské poděkování patří dr. ak. soch. Rostislavu Illíkovi, za odborné vedení, velkou trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování diplomové práce věnoval. Dále chci poděkovat mé rodině, která mě po dobu celého studia bezmezně podporovala a dělala všechno pro to, abych školu úspěšně dokončila.

Nesmírně vděčná jsem pak za své přátele, kteří mi nesčetněkrát usnadňovali moje fungování na univerzitě. Jmenovitě bych chtěla poděkovat MgA. Silvii Jakubkové, za velmi přínosnou konzultaci praktické části mé diplomové práce. BcA. Elišce Svobodníkové, za její neskutečnou zručnost. Dále BcA. Pavlíně Štefkové, BcA. Petře Podsedníkové, BcA. Denise Novobilské, MgA. Kris Londinové, za morální podporu, která byla v posledních měsících opravdu potřebná.

A v neposlední řadě děkuji MgA. Janě Dosoudilové, která nám všem vnáší do srdcí její každodenní optimismus.

OBSAH

ÚVOD	8
I. TEORETICKÁ ČÁST	9
1. ZÁKLADNÍ POJMY	10
1.1. Folklor	10
1.2. Folklorismus	11
1.3. Lidová kultura.....	11
1.4. Lidové umění	11
1.5. Kulturní dědictví.....	12
1.6. Folklorní slavnosti	13
1.7. Tradice	13
1.8. Chasa	14
1.9. Krojované hody	15
2. LIDOVÁ KULTURA DŘÍVE	17
2.1. NÁRODOPISNÁ VÝSTAVA ČESKOSLOVANSKÁ V PRAZE	17
2.2. LIDOVÁ KULTURA VE VOLNÉM UMĚNÍ.....	19
2.2.1 Joža Uprka	19
2.3. FOLKLORNÍ FESTIVALY	21
2.3.1 Slovácký rok v Kyjově.....	21
2.3.2 Mezinárodní folklorní festival Strážnice	23
3. LIDOVÁ KULTURA DNES	25
3.1. DOCHOVANÉ ZVYKY.....	25
3.1.1 Malování pískem.....	25
3.1.2 Vyšívání a šití krojů	27
3.1.3 Zdobení kraslic.....	28
3.1.4 Zdobení vinných sklepů a kapliček.....	29
3.2. STOPY FOLKLORU V SOUČASNÉM DESIGNU	36
3.2.1 Folklore is Alive!	36
3.2.2 Zuzana Osako: Modrotisk.....	37
3.2.3 Michal Bačák	39
3.2.4 Studio PUK PUK	41
3.2.5 Ineke Hans	41
3.2.6 Maxim Velčovský	42
3.2.7 Graffolklor	43
3.2.8 Malované tradice.....	43
3.2.9 Zcela seriózní folklor	44

4. REŠERŠE	45
4.1. CHASOVNÍ SPOLKY	45
4.1.1 Chasa Mutěnice.....	45
4.1.2 Chasa Hodonín.....	47
4.1.3 Chasa Kostice.....	49
4.1.4 Chasa Krumvív.....	50
4.1.5 Chasa Josefov.....	52
4.2. CHASA HOVORANY	54
4.2.1 Propagace.....	55
4.2.2 Negativní aspekty a jejich řešení	60
II. PRAKTICKÁ ČÁST	61
5. MOTIVACE.....	62
6. LOGOTYP.....	63
6.1. Koncept.....	63
6.2. Prvotní návrhy a písmo.....	63
6.3. Varianty logotypu	65
6.4. Barevnost.....	65
6.5. Ochranná zóna	66
6.6. Rozměrová řada.....	66
6.7. Použití na podkladové ploše.....	67
6.8. Ornamenty a vzory	67
7. TISKOVINY.....	69
8. ONLINE PROPAGACE.....	75
9. MERCH	78
ZÁVĚR.....	80
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	81
INTERNETOVÉ ZDROJE.....	82
SEZNAM OBRÁZKŮ	83

ÚVOD

Folklor. Věc, ke které mám jako dívka z jižní Moravy opravdu silné pouto. Tím by se vysvětlovalo to, proč je právě toto téma mé diplomové práce. Pěstování folkloru na území České republiky je zapsáno hluboko do historie. Ve větší míře se vyskytuje zejména na jižní Moravě více než například v Čechách. Liší se od sebe například povahovými rysy obyvatel. V Čechách jsou lidé více uzavření a dá se říct, že i povahově střízlivější. Naopak na Moravě, jsou lidé ve folkloru spíše volnější a otevřenější. Mnohdy expresivněji vyjadřují své emoce a jsou sdílní. Ačkoliv jsou v každé části republiky přístupy k folkloru rozdílné, jedno je jisté, je to právě folklor co lidi spojuje.

Jakmile před dvěma lety udeřil Covid-19, s lidovými tradicemi a celkově kulturními akcemi to šlo z kopce. Dotklo se to i naší obce, kde se od roku 2020 hody nekonaly. Naštěstí se situace zlepšila a ročník 2022 bude úspěšný. Od toho se odvíjí ta smutná skutečnost, že mladší generace nezažila, jaké to vlastně je. Obléct se do kroje, jít pod máj a společně si zazpívat, sejít se v kostele, jezdit na přespolní hody a předávat si mezi sebou zkušenosti, které za ta léta starší členové chasy získali.

Cílem mé diplomové práce je vytvoření vizuálního stylu pro chasu Hovorany a současně přiblížit mladým, jaké to bylo za starých dobrých časů. Za cíl si také kladu to, aby byl celkový výstup pro nové i stálé členy chasy atraktivní a měli chuť se znovu podílet nejen na organizaci hodů, ale i celkovém chodu ročního koloběhu akcí.

V teoretické části mé diplomové práce se budeme postupně probírat folklorními festivaly a jejich vizuálními styly. Přiblížíme si i terminologii, která se bude často v práci objevovat. Povíme si o historii našeho folklorního seskupení a o tom, jak samotné hody vůbec probíhají. Dále se okrajově věnuji zajímavým osobnostem, které se v historii naší obce ve spojení s uměním objevují.

Nemohu vynechat výzdobu místních sklepů a kapliček, které jsou pro náš kraj typické. V této kapitole celkově nahlédneme do tradic, které se daří udržovat i v současnosti. V poslední části následuje rešerše, ve které projdeme konkurenční chasovní spolky a jejich přístup k propagaci a vizuální stránce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. ZÁKLADNÍ POJMY

V této práci se budeme setkávat s odbornými termíny, které nemusí být všem hned tak srozumitelné. Proto je důležité, aby zde byly představeny tak, aby se dalo vyhnout případnému nepochopení čtenáře.

1.1. Folklor

Folklor je pojmenování určitého kulturního projevu skupiny obyvatel. Toto slovo je složeno ze dvou částí a to folk (lid) a lore (vědomosti, věda). Tento termín poprvé použil britský bibliograf William John Thoms, které o něm psal v časopise *The Athenaeum* roku 1846. Folklor je součástí lidové kultury a zahrnuje tvorbu, která vzniká spontánně, anonymně a bez písemné fixace mezi venkovskými a částečně městskými vrstvami a je tradována ústním podáním. (Jančář, 2000, s. 248)

Vyznačuje se specifickými prvky, jako je spontánnost, tradičnost, zvláštnost a unikátnost. V tradičním prostředí vznikal folklor anonymně a převážně i bez písemné fixace. Významným zdrojem jsou pamětníci, vypravěči a zpěváci, kteří dokáží přenést tradice slovní formou. V neposlední řadě jsou tu kronikáři, kteří mají za úkol uchovávat tradice pro další generace. Těm vděčíme za zaznamenávání pověstí, chod kulturních akcí, dobových fotografií a mnoha dalších.

Přestože folklor na mnohých územích začal zanikat, nebo dokonce zanikl úplně, pořád se zde najdou místa, kde je to právě folklor, co tvoří regionální identitu a významnou část lokální tradice.

Obrázek č.1 / Krojování

1.2. Folklorismus

V evropském národopisu se termín folklorismus častěji vyskytuje od 60. let 20. století a jeho obsahu byla věnována nejedna úvaha. Přes všechny nejednoznačnosti, někdy i přes nepřesné užívání nebo jistý zlehčující nádech, je na konci 20. století slovem, které v sobě zahrnuje spektrum nejrůznějších aktivit i jevů, jež jsou spjaty s folklorem a vůbec s lidovou kulturou a které bychom mohli - s použitím myšlenky německého etno-muzikologa Waltera Wiory - přeneseně označit za ty, jež narozdíl od původních tradičních „nežijí“, ale „existují“. (Pavlicová, M., Uhlíková, L., 1997, s. 6)

Folklor a folklorismus jsou často brány jako totožná věc. Ačkoliv je mnohdy obtížné mezi těmito pojmy vymezit jakési hranice, jsou to opravdu odlišné jevy lidové kultury. S folklorismem se v dnešní době setkáváme a mnohdy si to ani sami neuvědomujeme. Můžeme ho chápat jako přenášení jevů lidové kultury z původního, do jiného kontextu a často s zcela novými funkcemi.

Definice hovoří o vybraných prvcích lidové kultury, které jsou předváděny, zprostředkovány a interpretovány. Na rozdíl od autentické lidové kultury je uvědomělý. Tento jev je záměrný a přináší pěstování lidové kultury v kultuře moderní. (NU lidové kultury, 2011)

1.3. Lidová kultura

Lidová kultura je nedílnou součástí kulturního dědictví. Zájem o ni pramení z potřeby člověka dozvědět se co nejvíc o kořenech, které jsou v hloubi historie naší země a pomáhaly formovat vztahy k okolnímu světu. Můžeme ji vnímat také jako celek zahrnující morálku, vědění, právo, víru a další znalosti a dovednosti. V současnosti se s lidovou kulturou setkáváme spíše ve formě umělecké činnosti inspirované folklorními prvky. Jsou to například ty slovesné, hudební nebo teční. Co můžeme o lidové kultuře dále říct je to, že přispívá ke kultivovanosti obyvatel a napomáhá v boji proti rozličným sociálně patologickým jevům ve společnosti. (lidovakultura.cz, 2021)

1.4. Lidové umění

Lidové umění vychází z tradice. Jeho záměr není umělecký, naopak je zejména praktický. Čím se vyznačuje, je právě jeho spontánnost, nedokonalost a v neposlední řadě přirozenost, která je velice důležitá. Každé lidové umění je tvořeno individuálně a má svůj specifický ráz. Avšak autora k němu většinou nepřičítáme, jelikož je anonymní.

Je také spjato s vyhraněnou společenskou třídou. Záleží na jejích sociálních a výrobních poměrech. V jednotlivých regionech se potom projevují individuálně. Můžeme se také setkat s termínem „zlidovělé umění“.

Dělíme je na dvě skupiny:

1) *Hmotné* / lidová religiozita (náboženství), obyčejové tradice – kalendářní, obřady spjaté s životním cyklem člověka, lokální slavnosti

2) *Nehmotné* / zaměstnání a forma obživy, dům a bydlení, oděvy, lidová strava, doprava, obchod a trh, výtvarná kultura - předměty, které vytváří většinou anonymní a neprofesionální tvůrce

Lidové umění se vyznačuje tím, že perfektně zvládá a respektuje materiál, se kterým pracuje. Klade důraz na materiály přírodní a nesnaží se o imitování materiálů drahých. Má určitou souvislost s pravěkým uměním, dětskou kresbou nebo přírodními národy.

Druhy lidového umění jsou například malířství, sochařství, keramika, předtkalcovské techniky, sklo, dřevo, proutí, kukuřičné šustí, hračky, oděvy a mnoho dalších.

Obrázek č.2 / Kukuřičné šustí

1.5. Kulturní dědictví

Slovníková definice uvádí kulturní dědictví jako „*Mnohoznačný soubor hodnot, kulturních vzorů a idejí shromažďovaných, uchovávaných a předávaných z generace na generaci. Nehmotné kulturní dědictví zahrnuje vědění, víru, umění, právo a morálku, ale i zvyky a obyčeje, jež si člověk postupně osvojuje.*“ (NULK, 2011)

Mohli bychom říct, že je to každá lidská činnost, co se dá považovat za kulturní dědictví. Ať už je to dědictví materiální, jako jsou například výtvarná díla, architektura a další. Jako nemateriální pak označujeme nářečí, povídky, pověsti nebo slavnosti. Takto bychom mohli ještě ve vyjmenovávání pokračovat. Nejvýznamnější památky kulturního dědictví se zařazují na seznam světového dědictví UNESCO.

1.6. Folklorní slavnosti

Folklorní slavnosti najdeme po celém našem území. Jde o společenský a kulturní jev, kde se při této příležitosti setkáváme s lidovou tradicí. Jedná se především o letní měsíce, kdy se tyto folklorní festivaly nejvíce objevují. Ať jsou to různá vystoupení „mužáckých sborů“, krojované hody, folklorní festivaly, nebo různá vystoupení folklorních souborů ať už dospělých, nebo dokonce dětských. Festivaly představují jakési bohatství kulturního žití regionu, nebo celé země.

Ač jste to možná nevěděli, folklorní slavnosti by se správně měly nazývat slavnostmi folkloristickými. Ale i když je tento termín nesprávný, odborníci ho už akceptují, jelikož je zažitější. (Staňková, 2014)

1.7. Tradice

Tradice, z latinského významu „tradition“, česky „předávání“. Tradice je pojem, který se snaží vystihnout skutečnost, že je něco předáváno z generace na generaci. Ať už je to způsob myšlení nebo formy lidské zkušenosti.

Ovšem musíme myslet na to, že v každém prostředí můžou být tradice akceptovány jinak a podle toho bychom se měli také chovat. To, co je někde bráno jako zcela normální, nemusí být uctíváno jinde.

„Ve folkloru, důsledkem přetrvávajícího tradování, dochází k ornamentální inovaci v procesu, jehož jsme svědky i aktéry a podílíme se na vzniku tradic nových.“ [1]

1.8. Chasa

Žádná obec na území jižní Moravy by se neobešla bez krojované chasy, coby příslibu naděje zachování tradic příštím generacím. Chasa je skupina mladistvých, kteří se podílí na organizaci nejen krojovaných hodů, ale taky na celkovém chodu kulturních akcí v jejich obci.

V čele tohoto seskupení stojí stárek a stárka, kteří jsou zvoleni vždy 26. 12. na svatého Štěpána. Jejich úkolem je zařizovat nezbytnosti, které jsou okolo krojovaných hodů potřeba. Jejich působení trvá po celý rok až do znovu zvolení nového stárkovského páru.

Do chasy přichází mladí po odchodu ze základní školy, tudíž kolem patnáctého roku jejich života. Jako první je čeká tradiční hodová mše, kde na sebe navléknou kroje, které jsou pro jejich kraj typické. Tyto kroje se většinou dědí z generace na generaci. Ale výjimkou už není ani to, že si kroje nechávají šít zbrusu nové, nebo si kroje půjčují po známých nebo v půjčovnách.

Starší členové chasy se snaží tyto mladé uvést do koloběhu chasovního působení v obci. Činnosti, které chasa provozuje, jsou například obstarání máje, pro kterou se vždy jezdí měsíc před hody. V dřívějších letech se máj vozila na povozu s koňmi, avšak s pokrokem moderních technologií se pro máj jezdí traktory a kácení je usnadněno motorovou pilou. Co už ale zůstává tradicí, je stavění máje ručně, pomocí parožků.

Obrázek č. 3. / Jízda pro máj 1990

Obrázek č. 4 / Jízda pro máj 2022

Za zmínku by stál i průvod krojované chasy ke sv. Rochu, kde se slouží mše svatá za poděkování hojné úrody. Hlavní stárky mají za úkol vyrobit věnec, který poté nesou se stárkem obcí od kostela až ke kapličce svatého Rocha.

Obrázek č. 5. / Průvod

Obrázek č. 6 / Věnec

Obrázek č. 7 / Sv. Roch

1.9. Krojované hody

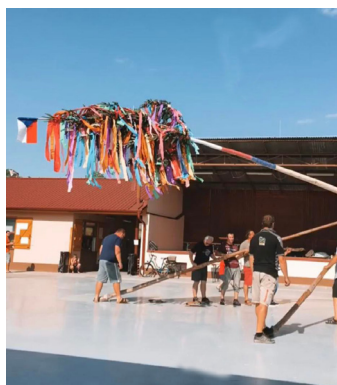
Krojované hody jsou nejočekávanější a také nejoblíbenější kulturní akcí téměř každé obce v blízkosti mého bydliště. V historii se hody slavily vždy v den patrona chrámu Páně. V obci Hovorany to je například svatý Jan Křtitel. V letním až podzimním období se takto střídá vesnice za vesnicí a krojovaná chasa téměř vždy navštíví hody všude, kde se dá. Pokud to počasí dovolí, je zvykem, že krojování šohaji jezdí na přespolní hody na kole.

Každé krojované hody se obec od obce liší. Proto budu popisovat hlavně hody místní, které slavíme v obci Hovorany. Tuto slavnost rozdělujeme na více dní. Začíná se čtvrtkem, kdy se sejde chasa a společně máj očistí. Je to úkol hlavně mužské části chasy. Poté vezmou děvčata kartáče a drhnou máj tak dlouho, dokud není zcela čistá. Máj má obvykle kolem 30 metrů.

V pátek je den, kdy se máj staví. Děvčata ještě ozdobí horní část, kde navážou různobarevné fáborky z krepového papíru, aby byla máj hezky barevná. Tradicí je vytvoření trikolóry, která se také váže kolem horní části máje pomocí krepového papíru. Kolem páté hodiny odpolední se sejdou muži z obce a pomocí spojených holí, tzv. „parožků“, staví společnými silami máj. Toto všechno se odehrává na určeném místě, kde celý proces hodů probíhá. Po uklizení areálu pak hraje cimbálová muzika a přichází další občané za večerní zábavou.

Obrázek č. 8 / Máj

Obrázek č. 9 / Stavění máje

Po stavění máje následuje sobotní zábava. Hlavním dnem celých hodů je neděle, kdy se začíná ranní mší v kostele svatého Jana Křtitele sloužené za vycházející ročník základní školy. Jak jsem již výše avizovala, jsou to právě oni, kteří se k chase přidají a jsou novými členy. Po mši svaté následuje slavnostní průvod pro stárkovské páry.

Jakmile jsou stárci a stárky pohromadě, průvod se ubírá k obecnímu úřadu, kde starosta obce předává stárkovské právo. Hody poté mohou začít oficiálně. Právo mají opět na starost stárky. Pomocí barevných pentlí ozdobí vařečku a namalují na ni ornamenty a iniciály párů. Další kreativní povinností je ozdobení kloboučku, který stárka svému stárkovi připraví. Ten mu poté sama nasadí jak bývá po mnoho let zvykem.

Obrázek č. 10 / Nasazování

Obrázek č. 11 / Klobouček

Obrázek č. 12 / Vařečka

Hodové pondělí je posledním dnem, kdy si členové chasy oblékají kroje. V toto pondělí se děvčata oblékají po setmění do chlapeckých krojů a chlapci zase do sukní a šátků. Děvčata si nacvičí verbuňk a píseň, kterou zpívají a za doprovodu dechové hudby tančí. Hody jsou zakončeny v úterý, kdy se do areálu sejdou i ti, kteří se do krojů neoblékají. Hodovou úterní diskotékou tedy končí celá slavnost.

2. LIDOVÁ KULTURA DŘÍVE

Záznamy o historii lidové kultury můžeme nalézt v archivech badatelů a sběratelů. Počátek zájmu o lidovou kulturu se datuje do 18. století, kdy skupina nadšenců pro lidovou kulturu – sběratelů začala sbírat lidové písně, básně, pohádky, příběhy, aj. Tento zájem vznikl na popud nacionalismu. Rozšíření tohoto zájmu můžeme pozorovat po roce 1945, kdy se badatelé zaměřují na lidový oděv, jakožto významnou součást lidové kultury. (Jeřábková, 2014)

Součástí Národního Muzea je expozice Česká lidová kultura, která seznamuje s každodenním i svátečním životem českého a slezského venkova od 18. století. Součástí expozice jsou výrobky (například lidová keramika), lidové zvyky v průběhu roku a samozřejmě nechybí ani lidový kroj. Dle mého názoru je dobře, že lidová kultura není jen záležitostí folklorních festivalů, ale má své místo i v prostředí kulturních zařízení.

2.1. NÁRODOPISNÁ ČESKOSLOVANSKÁ VÝSTAVA V PRAZE

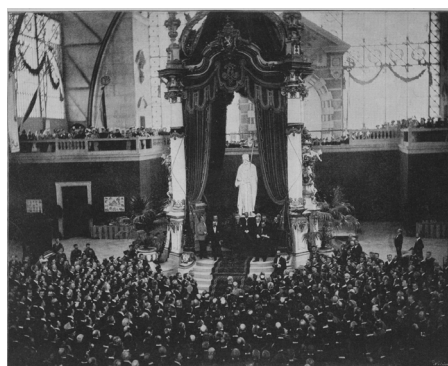
Národopisná výstava československá konaná v Praze roku 1895 měla za cíl zdokumentovat společenský život českého a slovanského lidu. Místo konání bylo ponecháno z Jubilejní výstavy z roku 1891 a to na výstavišti v Královské oboře. Celé tři roky probíhaly přípravné práce jednotlivých regionů.

Zahájení výstavy proběhlo 15. května 1895. Slavnosti doprovázela pouť, která byla věnovaná památce Jana Nepomuckého za přítomnosti hraběte Vladimíra Lažanského. Výstava trvala až do 31. října 1895. Přehlídka se i za nepříznivého počasí těšila velké oblibě. Byla doprovázena řadou společensko-kulturních akcí – Dětský den, Slovenské dny, Plzeňský den, atp. Zajímavostí je výše vstupného, které činilo 40 krejcarů pro jednoho člověka na den. Dokonce jsou uvedené zmínky o předplatném na 10 dní, které činilo 3 zlatky.

Styčným bodem výstavy se stala bezpochyby výstavní dědina. Původní koncepce uvádí, že měla být uveřejněna kompletní obec společně se všemi charakteristickými znaky z oblasti sociální struktury, zaměstnání a kultury. Nicméně nakonec byly představeny stavební typy podle jednotlivých národopisných oblastí. Různé podmínky původu staveb měly za následek jakousi disproporci a nedařilo se objekty spojit v jeden celek. Cennými objekty se staly stavby postavené místními řemeslníky. Z výstavy se, díky náročné údržbě, dochovala jen stavební dokumentace a modely objektů.

Národopisný palác uvítal Výstavu kroje, kde přišli ke slovu regionální sběratelé krojů, kteří své předměty poskytli. Na oči veřejnosti se dostaly především bohatě zdobené tradiční kroje, které prezentovaly lidovou tvořivost. Častější byly kroje ženské.

Součástí výstavy byla také Krajinská oddělení, které shlukovaly jednotlivé regionální výstavy. Tematika byla přenechána invenci vystavovatelů, což mělo za následek bohatou různorodost, ale také odlišnou úroveň pavilonů.

Obrázek č. 13 / Zahájení výstavy

Jednou z nejatraktivnějších a nejpestřejších expozic se ale stala Výstavka zvykoslovná, která měla za cíl prezentovat rozmanitou, mnohotvárnou a bohatou lidovou slovesnost. Zastoupeny byly zvyky z každodenního života – starodávné obyčeje, způsoby oslavování svátků ať už náboženských či výročních, zvyklosti důležitých životních událostí jako například svatby, námluvy, pohřby atp., samozřejmě nesměly chybět zvyklosti, z každodenního života, které by prezentovaly obrazy práce na poli či zahradě, zvyky v dobytčářství, včelařství, pečení chleba, rybářství a mnoho dalších. Zajímavostí se pro mě staly zvyky v oblasti právní a rodinných vztahů.

Jubilejní výstava z roku 1891 i Národopisná výstava československá v Praze se tak stala unikátním prostorem. Česká chalupa se těšila neopakovatelnému ohlasu. Její charakteristiku tvoří jednak lomenice, ale také podstávka, která stále tvoří typickou stavbu naší krajiny na severu Čech, i když je nutno říct, že těchto objektů stále ubývá. Avšak spolupráce se Saskem zapříčinila vznik projektu pro záchranu, ochranu a obnovu. Rovněž se stále rozšiřují muzea, která se této problematice pečlivě věnují. Vznikají tak exponáty, které nemají za účel poskytnutí bydlení, nýbrž vytvoření prostoru pro místní výstavy národopisného a folklorního charakteru. Tímto způsobem můžeme rozvíjet, obnovovat a především zachovávat tradiční lidové a kulturní zvyklosti, řemesla i stavební postupy.

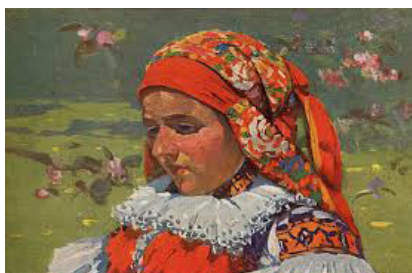
2.2. LIDOVÁ KULTURA VE VOLNÉM UMĚNÍ

2.2.1. Joža Uprka

Pozastavíme se u výtvarných umělců Moravského Slovácka v 1. pol. 20. st. Do této skupiny neodmyslitelně patří malíř Joža Uprka, proto jsem ho vybrala jako zástupce této skupiny.

Joža Uprka měl velký vliv na své žáky, můžeme zmínit například Cyrila Mandelu, Ludvíka Ehrenhafa, či Antoše Frolku. Ačkoliv má každý z těchto umělců osobitý styl, kterým zachycují svůj vlastní pohled na Moravské Slovácko, můžeme zde spatřit znaky Uprkova působení.

S jistotou můžeme tvrdit, že Joža Uprka se zasadil o společenský a kulturní život Moravského Slovácka, potažmo jihovýchodní Moravy v období přelomu 19. a 20. st. Poukazoval na nutnost udržení tradic a folkloru, jakožto cenný kulturně historický počin. V průběhu let tak rozvinul nový směr, který nazýváme umělecký folklorismus. [20]

Obrázek č. 14 / Strážnice

Malíř a grafik Joža Uprka se narodil 25. října 1861 nedaleko Strážnice, byl ze čtyř sourozenců. Svůj vztah k malování získal pravděpodobně od svého otce. Vystudoval piaristické gymnázium ve Strážnici. V roce 1881 nastupuje na Akademii výtvarných umění v Praze, do ročníku Františka Čermáka. Studium pokračoval ještě v Mnichově, kde vznikla myšlenka utvoření uměleckého spolku slovanského původu. Toto sdružení bylo pojmenováno Český akademický spolek Škréta a zahrnoval umělce stejného uměleckého cítění a oblibou k folklorismu. Po studiích se vrátil na rodné Slovácko, ke kterému měl velmi silný osobní vztah. V průběhu let si v Hroznové Lhotě vybudoval dům s ateliérem. Nutno zmínit, že svůj dům přebudoval podle architekta Dušana Jurkoviče (1868–1947). Tento dům později uvítal mnoho významných osobností tehdejšího společenského, intelektuálního a kulturního života – Leoše Janáčka (1854–1928, bratry Mrštíkové, Vítězslava Nováka (1870–1949) a dokonce francouzský sochař Auguste Rodin (1840–1917). [20]

Joža Uprka se také zasloužil o zbudování Domu umělců v Hodoníně, kde vzniklo v roce 1907 Sdružení výtvarných umělců moravských (SVUM). Nějakou dobu svého života strávil také v západním Slovensku, odkud se však později opět vrátil. Zemřel 12. ledna 1940 v Hroznové Lhotě.

Velkou inspirací bylo Uprkovi Moravské Slovácko na přelomu 19. a 20. stol. Na svá plátna zachycoval bohaté slavnosti, hody či poutě. Motivem mu také byli místní lidé v tradičních krojích. Z jeho díla je fascinace folklórem více než patrná. Díky detailnímu zdokumentování jednotlivých moravských krojů má Uprkovo dílo také etnograficky velmi cenné. Taktéž se věnoval obrazům se sakrální tematikou. Jedním z nejznámějších jeho obrazů považujeme dílo Kristus na hoře olivecké (1889), který je nyní trvale umístěn v kostele sv. Martina ve Strážnici, nebo také Slovácká madona (1902). Díla s náboženskou tematikou „jsou obtížně zařaditelná. Toto tvrzení lze doložit na třech oltářních obrazech z roku 1900, které Uprka věnoval farnímu kostelu ve svém rodišti Kněždubu. Nejbliže má k naturalistickým tendencím obraz Sv. Josef s Ježíškem, v němž je světec zpodoběn jako soudobý venkovan s konkrétními rysy. Naopak obraz Panna Marie předává růženec sv. Dominikovi můžeme považovat za doklad secesního idealismu. Obraz Křest Kristův osciluje mezi tendencemi naturalismu, akademismu, plenérové malby poučené impresionismem a secesního idealismu.“ [20]

Joža Uprka nejčastěji využíval olej či akvarel. V pozdějších letech se věnoval také tradičním grafickým technikám.

Umělecká tvorba Joži Uprky byla jakousi novou inspirační vlnou ve výtvarném umění. Přesto jsou však dohledatelní i další malíři, kteří se věnovali uměleckému folklorisku ještě před Uprkou, připomenu zde například Karla Žadníka (1847–1923). Nicméně Uprka se tomuto tématu věnoval systematicky a pod jeho vlivem vznikl pojem „škola Jože Uprky“. [20]

2.3. FOLKLORNÍ FESTIVALY

Ačkoliv je dnes rozvoj a modernizace důsledkem uspěchanosti člověka, lidé i přesto víc a víc tíhnou k lidové tvorbě. Například v řadě míst na jižní Moravě se tradice daří uchovávat a davy návštěvníků z různých koutů republiky, se sjíždí na nezapomenutelný zážitek v podobě lidových tradic, kde jsou svědky dochovaných zvyků, tanců, písní a krojů.

Dříve se dnešním folklorním festivalům přezdívalo lidové slavnosti. Tyto slavnosti od 60. let 20. století, navazují na různé svátky a tradice, které v minulosti poukazovaly na bohatství lidové kultury. Kroje, zvyky, tanec a hudba, se na světských a církevních slavnostech objevovali už ve středověku.

V krátkosti si popíšeme vybrané folklorní festivaly, které se odehrávají na jižní Moravě.

2.3.1. Slováký rok v Kyjově

Slováký rok v Kyjově je národopisná slavnost, na které jsou jednou za čtyři roky, předváděny tradiční slovácké zvyky (hody, dožínky, kácení máje, fašaňk a tak dále). První ročník se odehrál už v roce 1921. Dodnes je Slováký rok jednou z nejvýznamnějších kulturních událostí nejen na Kyjovsku, ale také na celém Slovácku. (Synek, 1999)

Slováký rok se opravdu připravuje po celý rok. Okolní vesnice nacvičují svá čísla měsíce dopředu, aby na pódiu předvedly to nejlepší z jejich dovedností. Slavnost trvá sice jen čtyři dny, ale zvyky spojené s ní trvají po celý rok. Přínos této akce je až nedocenitelný. Festival vždy perfektně dokázal prezentovat místní lidovou kulturu.

Umělec Jano Köhler, přispěl svým plakátem na propagaci v řadě druhého ročníku Slovákckého roku. První ročník vznikl k příležitosti 50. výročí vzniku Sokola. Jelikož byla slavnost natolik úspěšná, následovala další rok automaticky další. (Synek, 1999)

Oba dva ročníky byly natolik vyhlášené, že ve městě Kyjov se objevily osobnosti jako jsou například skladatel Leoš Janáček, sochař Franta Úprka a v neposlední řadě Antoš Frolka, který se zasloužil o plakát pro třetí ročník slavností.

Obrázek č. 15 / Slovákcký rok

Další jména autorů, kteří se v minulosti podíleli na plakátech pro Slovákcký v Kyjově, jsou například akademický malíř Josef Prokop, z řad mladších pak Vladimír Vašíček, nebo samotný mistr Joža Uprka. (Synek, 1999)

Obrázek č. 16 / J. Prokop

Obrázek č. 17 / V. Vašíček

Obrázek č. 18 / J. Uprka

2.3.2. Mezinárodní folklorní festival Strážnice

Město Strážnice ožívá vždy poslední víkend v červnu, kdy se zde koná Mezinárodní folklorní festival Strážnice. Můžeme používat oficiální zkratku MFF.

První ročník se zde odehrál v roce 1946 a to pod názvem „Československo v tanci a zpěvu“, který se později v roce 1970, stal nám už známým „Mezinárodním folklorním festivalem“.

Festival vznikl v návaznosti lidové slavnosti, která se konala v roce 1939 ve vedlejší městečce Petrov. Vize byla taková, že se organizátoři chtěli vyhnout nějaké „jarmarečnosti“, nebo „divadelnosti“. Akce měla být obrovského rozsahu, kdy by se sjelo široké okolí a to včetně zahraničních zemí jako je například Ukrajina, Slovensko nebo Bulharsko. Chtěli ve zkratce ukázat to, jak Slovákovo dokáže být půvabné a krásné. (Jančář, 2005)

K příležitosti prvního ročníku, byla vytvořena brožura, která obsahovala jakési pojednání o Strážnici, národopisu na Slovácku, Moravě, Slezku, ale také v celé republice. Plakát z prvního ročníku se bohužel nedochoval.

Druhý ročník slavností, byl co se týče propagace, o dost ve větším měřítku. Plakáty se rozesílaly do blízkého okolí, vylepovaly na výlepní desky, nechávaly se v čekárnách na stolech. Plakát vytvořil výtvarník Karel Minář, který celý plakát koncipoval tak, že přenechal větší část v plakátu krojovanému páru a typografii směřoval spíše k jeho okrajům. (Jančář, 2005)

Obrázek č. 19 / Plakáty MMF Strážnice 1945, 1947 a 1949

Plakát na MFF, prošel za ta léta dlouhou cestu a vystřídal se na něm spousta výtvarných technik. Plakáty v raném období byly spíše vyzdobeny tanečnickými v krojích. Od roku 1960 se tato situace spojená s motivem začíná měnit. Na plakátech už nemusí zákonitě figurovat krojované páry v tanci, ale výtvarníci začali používat mnohdy jen náznaky folkloru. Najdeme na nich tedy nově hudební nástroje, zvířata, části krojů, ale i výhradně typografické plakáty.

Obrázek č. 20 / Plakáty MMF Strážnice 1960, 1975, 1979, 1980, 1982

Jedno z významných jmen, které se objevuje ve spojitosti s tvorbou festivalového plakátu, je Josef Flejšar. Tvořil plakáty nejen pro Strážnici, ale také pro Národopisné muzeum, Národní divadlo, Divadlo Jiřího Srnce nebo Nesrstovo muzeum. Byl jedním z nejuznávanějších československých grafických designérů v zahraničí.

3. LIDOVÁ KULTURA DNES

„Vláda ČR v oblasti kultury tradiční lidové v roce 2003 schválila Koncepti účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice, která jakožto soubor koordinovaných opatření směřujících k efektivnější identifikaci, dokumentaci, ochraně a využívání k.t.l. a její předávání dalším generacím, platí dodnes. Péči o k.t.l. se z řad organizací zřizovaných Ministerstvem kultury ČR věnují Národní ústav lidové kultury (NÚLK) ve Strážnici, Národní muzeum (NM) v Praze, Moravské zemské muzeum v Brně, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, Slezské zemské muzeum v Opavě, Muzeum Jana Ámose Komenského v Uherském Brodě a Husitské muzeum v Táboře.“ [8]

3.1. DOCHOVANÉ ZVYKY

V této kapitole se budeme věnovat dochovaným zvykům, které se v obci Hovorany a okolí stále daří udržovat. Nemusí být pravidlem, že tyto tradice se pohybují pouze mezi starší generací. Ta je naopak nesmírně vděčná za to, když si ta mladší dojde pro radu a chce se něco nového naučit.

3.1.1. Malování pískem

Věc, která se dědí z pokolení na pokolení v obci Šardice a Hovorany, je vysypávání ornamentů pískem. Tato tradice je zapsána na seznamu nemateriálních statků lidové kultury Jihomoravského kraje.

„Tak jak potřebuje člověk k životu lásku a radost, potřebuje i krásu. Potřebuje ji vnímat i tvořit, protože, jak vnímání, tak tvorba, zušlechťuje jeho myšlení a celou lidskou bytost, zatímco opačné vjemy vyvolávají záporné reakce. V každém období toužili lidé po kráse, zdobit sebe, svůj oděv, obydlí i okolí – i v těch dobách, kdy nebylo téměř na nic. Hledali a nacházeli krásu ve věcech nejobyčejnějších.“ [9]

Před druhou světovou válkou nebyly obce tak vzhledné jako dnes. Lidé se sice snažili svá obydlí opečovávat co nejvíce, ale i tak se za deště chodilo v blátě a když bylo sucho, tak v prachu. Den, kdy se však mohli obléct do svátečního a vyrazit do kostela, byla neděle. Nejen, že v ten

den měli naklizeno doma, ale ženy vzaly misky s bílým pískem a začaly zdobit svá obydlí i zvenčí. Sypaly z dlaní úzké pramínky písku a vytvářely květinové vzory v širokých pásech i souvislé ploše.

Avšak není písek jako písek. Tento písek je přece něčím speciální. Nazývá se miligr a dal se najít jen na několika místech v okolí. Vznikal buď na kopcích, nebo pod břehy, kde se kopaly sklepy. Dnes zná tato místa jen zlomek lidí, a tak je tato tradice opředena tajemstvím. Pokud ale přece jen chcete malovat, můžete zajít do kyjovské sklárny, kde seženete písek na půl smíchaný s moukou.

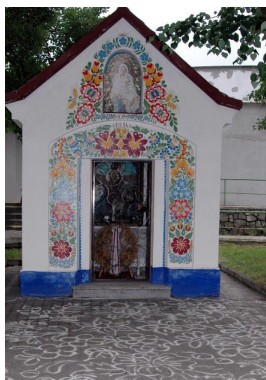
Technika malování je jednoduchá, avšak malářka si musí dopředu dobře promyslet kroky, jak bude tvar ornamentů vést. Pohyb by měl být hbitý a přesný. Dlaň se sevře v pěst a škvírou mezi malíčkem a dlaní se nechá písek protékat.

Obrázek č. 21 / Malování pískem Šardice

V průběhu uplynulých čtyřiceti let tento zvyk téměř vymizel. V kronice obce Hovorán se můžeme dočíst, jak v roce 1947 projížděl obcí prezident Edvard Beneš se svým doprovodem. V tento den byla obec vyzdobená téměř po celé délce vysypanými malůvkami, aby udělala na tehdejšího prezidenta dojem. Dalo by se říct, že projeli malovanou krajinou. Není známo, kolik žen se tenkrát na této kráse podílelo. Pravdou je však to, že v tehdejší době jen málokdo tuto tradici neuměl. (Zajícová, 2016)

Dnes najdeme takto vysypané ornamenty například před domem stárky, nebo například u kapliček v hodovém období obce. Na začátku června 2022 proběhne v obci Hovorany výstava ku příležitosti udržování této tradice. Návštěvníci si budou moci malování vyzkoušet a kdoví, možná osloví další generace, které se budou o tento zvyk zajímat více a tak zase jeho životnost prodlouží.

Obrázek č. 22 / Malování pískem Hovorany

3.1.2. Vyšívání a šití krojů

Věc, kterou zde chci jen okrajově zmínit a za kterou jsem osobně nejvíce vděčná, je to, že se daří udržovat v chodu jak obnovu, tak i šití zcela nových krojů. Tímto je nám umožněno folklor a celkově tradice prožívat naplno.

V naší obci se můžete setkat s mnoha šikovnými lidmi, kteří se tomuto řemeslu věnují opravdu z celého srdce. Takovým člověkem je například i moje babička, Marie Čecháková. Už její maminka Marie Matějková se věnovala vyšívání krajek a částí krojů, které dodnes nosím na krojované hody.

Důležitá je kreslená předloha, kterou si pak švadlena přenesla na plátno. Takový sborník ornamentů a předloh jsem objevila právě u zmiňované babičky. Jeho stáří se datuje kolem 100 let a vzory, které se v něm objevují, se používají dodnes.

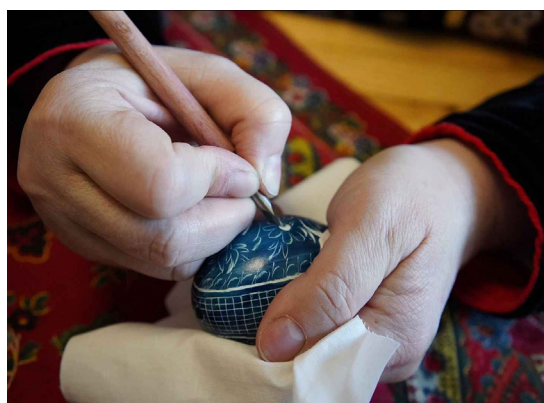

Obrázek č. 23 / Sborník ornamentů

3.1.3. Zdobení kraslic

Zvyk, který nelze opomenout, je zdobení kraslic. Každá vesnice měla svůj originální vzor, který na zdobení kraslic používala. Například ve Vacenovicích na Hodonínsku se tento zvyk dodržuje opravdu tradičně. Maléřka Miroslava Pavlíková zdobí kraslice každý rok na Velikonoce a dívat se přichází široké okolí.

Vajíčka, která se používají jsou buď to klasická slepičí, kačení, ptáka Nandu, nebo dokonce vejce pštrosí. S tímto výjimečným kouskem pomáhala i maléřka Marie Jakubičková, která je jedna z nejzkušenějších na Slovácku. I ve svých pětadesáti letech předává své zkušenosti mladším generacím.

Obrázek č. 24 / Kraslice Vacenovice

V obci Hovorany se v roce 2020 také uskutečnilo setkání řemeslných prací v rámci výstavy Fašaňk v muzeu. Tam své dovednosti předvedla rodačka z Hovoran, paní Ludmila Ševelová, která se kromě zdobení kraslic věnuje i malování krojových mašlí nebo již zmiňovanému malování pískem.

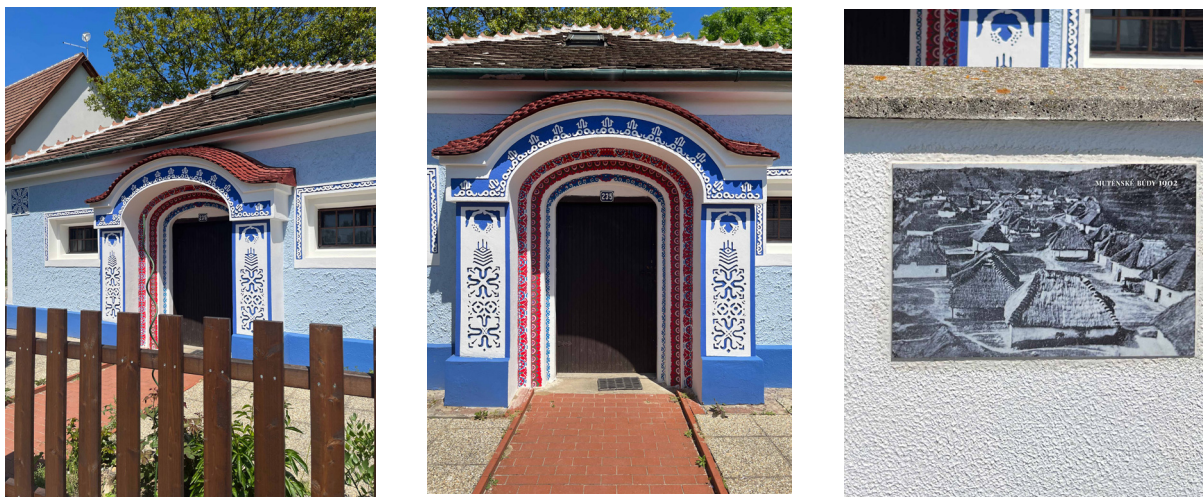

Obrázek č. 25 / Kraslice Hovorany

3.1.4. Výzdoba vinných sklepů a kapliček

Nebyla by to správná diplomová práce o folkloru, kdyby v ní nezaznělo slovní spojení malované sklepy. Tento jev je zde už po staletí a stále se ho daří udržovat v plné kráse. V rámci následující rešerše, jsem zavítala do vedlejší vesnice Mutěnice, kde při příjezdu do části se sklepy přemýšlíte, jestli jste nepřijeli do samostatné malované vesničky z dob minulých. Najdete zde uličky plné domků, které jsou ozdobeny tak krásně, že oči přecházejí.

U jednoho takového sklepa jsem se až sama pozastavila nad tím, jak nádherně vymalovaný je. Po zpětném pátrání od místních jsem se dozvěděla, že tento sklep v roce 1904 koupil zemský soudce pan Novák, který se později stal starostou Hodonína (1920-1924)

Obrázek č. 26 / Sklep starosty Mutěnice

Manželkou pana Nováka byla dcera známého malíře Joži Úprky. Manželé si na stavbu žudra přizvali architekta Antonína Blažka, který je známý svými díly, jako například pošta a soud v Hodoníně, nebo průčelí hodonínské galerie. Touto galerií se inspiroval i pro stavbu sklepa a proto je styl obou průčelí téměř totožný. Kvůli původu paní Novákové, která pocházela z Hornácka, byli použity i hornácké motivy na výzdobu zmiňovaného žudra.

Od manželů Novákových sklep později odkoupil brněnský zubař, ten ho následně prodal panu Jestřábíkovi z Hodonína. Pan Jestřábík sklep poté prodal panu Přikrylovi z Prahy a od tohoto pána se sklep už dostává k nynějšímu majiteli. Nynějším majitelem je mutěnický starosta Dušan Horák.

V roce 2021 byl tento sklep renovován mladou slečnou z Mutěnic, Kristýnou Homolovou, kterou jsem v rámci mé práce oslovila, aby mi pár slovy popsala, jak při renovaci takové památky postupovala. Je nutno dodat, že Kristýna je jedna z představitelů naší generace, která se o folklor upřímně zajímá a stále se snaží učit něco nového. Ať už je to gravírování skleniček, malování mašlí ke kroji, výzdoba sklepů a mnoho dalších aktivit, které jsou s folklorem spojeny.

Kristýno, jak jsi se k takové prestiži jako je renovace sklepa vůbec dostala?

Oslovil mě v roce 2021 nynější majitel Dušan Horák, který je zároveň starostou obce Mutěnice ze které pocházím.

Co všechno jsi na sklepu musela opravit?

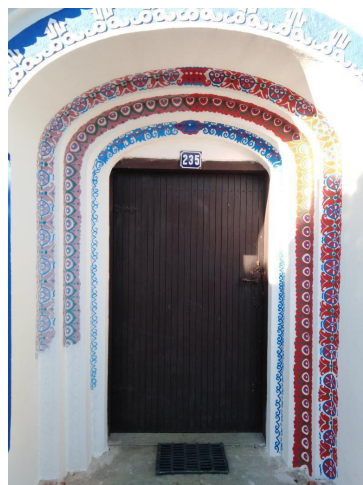
Jeho prosba byla obnovit barvy a dokončit malby na poškozených místech.

Jaká byla tvoje reakce?

Bylo to pro mě něco úplně nového, jelikož se malba nachází v rohu, kde se spojují dvě zidky.

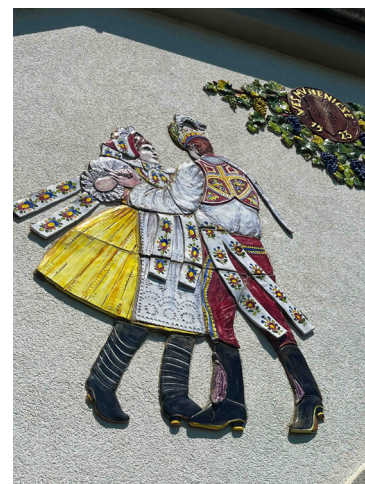
Můžeš mi v krátkosti popsat, jak jsi při práci postupovala?

Předkreslení tužkou, pomocí šablony, vytvořené podle původní malby, tak byla velmi komplikovaná. Malba se rozprostírá po celé délce žudra a sahá až po zem. Tento fakt se také odrážel na složitosti malby, protože bylo potřeba u malování spodků dokonce ležet. Po obnovení vypadá sklep jako v původním stavu, barvy jsou opět zářivé a malba úplná.

Obrázek č. 27 / Renovace sklepa

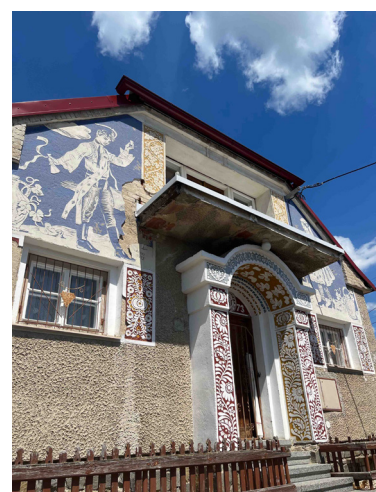
Další zajímavostí, na kterou jsem při mém pátrání v obci Mutěnice natrefila, byl sklep, který nebyl vyzdoben klasickými slováckými ornamenty, ale za to se na něm nacházela výzdoba v podobě keramické plastiky.

Obrázek č. 28 / Plastika

Tento sklep patří Janu Štěpánkovi, který si tuto keramickou výzdobu v roce 2020 nechal na zakázku vyrobit od paní Marie Šrámkové, která i ve svých 80 letech zvládá být umělecky činná.

Další zajímavou technikou je reliéf vytvořený pomocí brizolitu. Tímto postupem se dá docílit výrazného dekorování. Nejčastější náměty, které můžeme zpozorovat, jsou krojování, květinové vzory, nebo různé nápisy v podobě citátů či mouder.

Obrázek č. 29 / Sklep s brizolitem

Reliéfy nemusí být vždy postaveny na pestrobarevných kompozicích. Najdeme i výjimky, kdy se fasáda drží v jedné barvě a je ozvláštněna pouze vzory, které se na ní nachází.

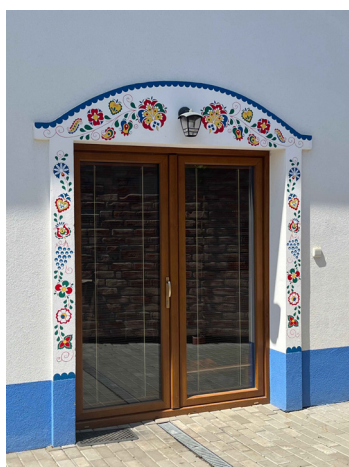

Obrázek č. 30 / Sklep reliéf

Obrázek č. 31 / Sklep modrý reliéf

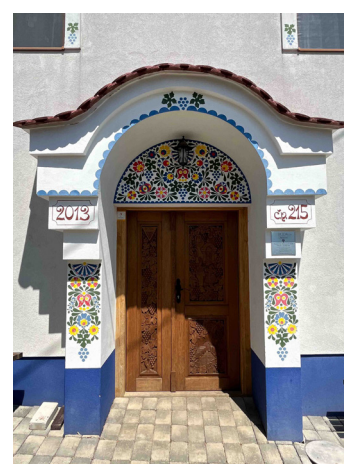
Někdy však stačí bílý podklad, barva a šikovné ruce malářečky. S takovým typem výzdoby se setkáváme asi nejčastěji. Pomocí ornamentů se tvoří zdobené pásy, které na sebe navazují a jsou plné rozmanitých květinových vzorů.

Obrázek č. 32 / Sklep nová fasáda

Obrázek č. 33 / Sklep ornamenty

Obrázek č. 34 / Sklep žudro

Tímto se plynule přesuneme k malovaným kapličkám, kde jsem vybrala pouze jednoho zástupce. Jedná se o kapličku svatého Rocha v Hovoranech, která je umístěna na dolním konci obce. K této kapli byl poprvé zorganizován průvod v roce 1947 Arnoštem Korcem. Téhož roku pak byla vymalována slováckými ornamenty. Rekonstrukce kaple byla potřebná, jelikož v té době okolo vedly polní cesty a tím pádem byla poškozena nánosem bláta a stěny byly narušeny vlhkem. Iniciátorkou této rekonstrukce byla paní Františka Machovská a malářečky Antonie Patočková a Anna Ištvánková-Brhlová. Obcí pověřené ženy se pravidelně o kapličku starají a tím pádem je ve výborném stavu po desetiletí.

Obrázek č. 35 / Kaplička

Obrázek č. 36 / Kaplička detail

Další stavby, kde se objevují slovácké ornamenty v naší obci, je tradiční obecní muzeum a obecní sklep, který je využívám k akcím, jako jsou koncerty mužáckých sborů, nebo schůzky vinařského spolku Hovorany. O výzdobu se opět postaraly hovoranské ženy.

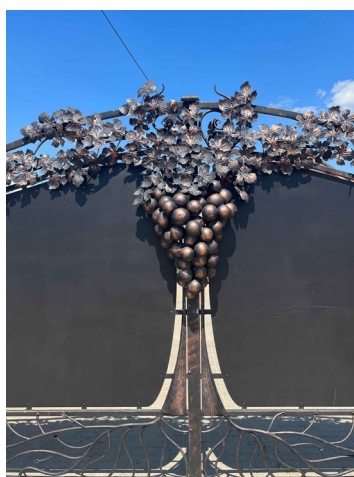

Obrázek č. 37 / Obecní sklep

Obrázek č. 38 / Obecní muzeum

Vrátíme-li se zpět k vinným sklepům, určitě stojí za pozornost i výzdoba interiérových prostor. Jedná se většinou o vyřezávané bečky, které mají na svědomí talentovaní řezbáři z místních obcí. Dalšími jsou malby na zdi, dekorace v podobě dřevěných artefaktů, nebo práce uměleckých kovářů. Ta ovšem nezůstává jen v interiéru, ale mnozí vinaři si na zakázku nechávají ukovat různá sousoší, brány, nebo cedule s názvy jejich vinařství.

Obrázek č. 39 / Výzdoba vinařství

Obrázek č. 40 / Interiér sklepa

3.2. STOPY FOLKLORU V SOUČASNÉM DESIGNU

Pokud budeme hovořit o výtvarném a užitém umění, 90. léta zasadila ránu především estetice. Tento aspekt byl ovlivněn příchodem počítačů a nové technologie. Tradiční grafické techniky byly na chvíli opuštěny a úroveň kvality se ztratila.

Avšak je tu velmi pozitivní věc. Po roce 1989 se na chvíli zdálo, že folklor buď vymře, nebo o něj nebude takový zájem zejména u dětí a mládeže. Nakonec se ale ukázalo, a je to pravděpodobně spojené s globalizací, která ničí místní kulturní rozdíly, že se lidé se zájmem o folklor skutečně najdou.

Líbí se mi pluralita, že dnes spousta mladých lidí poslouchá elektronickou hudbu nebo komerční western rock, ale není pro ně problém vypnout CD s rockovou hudbou a jít na lidový festival, zpívat tradiční lidové písně.

Tyto věci musí koexistovat. Oživení zájmu o folklor je v posledních několika letech a to nutí k zamyšlení. Ukazuje to totiž, že se lidé skutečně snaží vracet k jejich kořenům a tradice jim není lhostejná.

Produkty inspirované lidovým uměním na sebe v posledních letech strhávají takovou pozornost, že je až nepřehlédnutelná. Pro mladé designéry se lidový ornament stal „trendy“ a jeho aplikace je hojně využívána v jejich projektech.

Stopy folklorismu najdeme tedy v dekorativních předmětech, oděvu, interiéru, grafickém designu a dalších nejen uměleckých oborech.

Někdy je ale důležité u takového využití folklorních vzorů dobře přemýšlet a vyhnout se tak bezmyšlenkovitému aplikování a vytvoření zbytečného kýče. Ačkoliv to tak nemusí být zamýšleno, mohou tyto výrobky mnohdy působit neuctivě k tradici a místní lid dokonce pohoršit.

3.2.1. Folklore is Alive!

Folklore is Alive je výstavní projekt, který se v roce 2011 objevil v Design Cabinetu v Praze. Výstava mapuje reflexi a tradice místního folkloru u mladých designérů, kteří jsou na území Visegradské čtyřky. Podobně zaměřené soutěže v naší zemi nenajdete. Proto se čeští designéři

většinou musí hlásit do soutěží zahraničních. Samotný výstavní projekt *Folklore is Alive!* nastolil otázku: „*Existuje šance najít společnou tradici kvalitní řemeslné práce, a to bez negativního vnímání folkloru, knotací pokleslosti, nedokonalosti, jednoduchého životního stylu zaostalosti?*“ [10] Mladá generace je živoucím důkazem toho, že dokáže najít ve všech projevech řemesel inspiraci pro jejich díla.

Cílem tohoto projektu je najít společnou řeč tvůrčího snažení. Výstava by měla povzbudit mladé tvůrce a ukázat jim, že vrátit se k tradicím a použít kvalitní materiál, není cesta zpět, nýbrž sejetí s místní tradicí a posun vpřed.

Obrázek č. 41 / *Folklore is Alive!*

3.2.2. Zuzana Osako: Modrotisk

Zuzana Osako je známá jako česká ilustrátorka, která před lety dostala skvělou myšlenku, využít moravský kroj jako inspiraci pro moderní oděvy na každodenní nošení. Osako pochází z Lužic u Hodonína, avšak žila také v Itálii nebo Japonsku.

Založila vlastní značku *Tradice*, která v současnosti čítá na padesát stálých klientek. Jsou to většinou ženy diplomatů, aktivní v politice, kultuře nebo úspěšné byznysmenky.

Zuzana se rozhodla žít ilustracemi po návratu z Japonska, kde žila se svým manželem a dětmi. I tam se věnovala umění. Měla dokonce své žáky, které učila malovat. Po návratu do České republiky si zajistila určitou klientelu a věnovala se hlavně knižní ilustraci a komerci jako je například kresba a portréty na zakázku.

Oslovují ji malé i velké firmy se zakázkami od malovaných plakátů, až po celkový branding. Zuzana nazývá tyto zakázky jakýmsi „portrétem řemesla“.

Takovým projektem je například ilustrace zachycující stařenky z Podluží v tradičních krojích. Z těchto maleb nejprve vznikne brožura, která by měla vzejít časem v celou knihu. S Hodonínskou nadací se snaží zmapovat vše, co k regionu Podluží patří. Jedná se o jakýsi souhrn všeho, co je typicky podlužáckého a kam až paměť zdejších lidí sahá. (iDnes.cz, 2015)

Obrázek č. 42 / Tetičky akvarel

V roce 2018 se Zuzana Osako podílela na nástupové kolekci pro český olympijský tým v rámci olympijských her v Tokiu. Oděv samozřejmě obsahoval prvky modrotisku, který je pro Osako typický a který v té době byl nově zapsán v seznamu UNESCO.

Obrázek č. 43 / Olympijské oděvy

Trikolora je něco, co je pro oděvy olympioniků typické. Osako ovšem tuto problematiku vyřešila červeným akcentem. Vzor modrotisku nepoužila vyloženě moravský, naopak se snažila hledat univerzální motiv. Reflektuje v něm událost spojenou se sportem, ale také tradiční prvek.

Návrhářka oblékla do její kolekce přes 320 sportovců. Jak to ale bývá zvykem, kromě chvály přišla i kritika. Většího úspěchu dosáhla paradoxně v cizině než v rodné zemi. Společnost byla dokonce rozdělena na dva tábory. Jedni se nemohli kolekce nabažít, druzí jí nepřišli na chuť.

Zuzana sama to vysvětlila takto: „*Lidová kultura je naše DNA. Právě v tomto jsme jedineční. Nejsme výjimeční městskou módou, ani historicky to tak nebylo. Ale lidová kultura nám dává identitu,*“ [11] Výtvarnice ještě dodala, že by zpětně na návrhu nezměnila ani steh.

3.2.3. Michal Bačák

Další zajímavou osobností, která se inspihuje ve folklorních vzorech, je Michal Bačák. Patří mezi současné ilustrátorské kapacity. Jeho tvorba není omezena pouze na ilustrace, ale jeho práce zdobí také obálky časopisů, porcelán, tapety, nebo celkové výtvarné řešení knih.

V letech 2004–2010 studoval Design výrobků II. ve Zlíně, který spadal pod UMPRUM v Praze. Absolvoval i mnoho zahraničních stáží.

Obrázek č. 44 / Hermes

Typické jsou pro něj ručně kreslené ilustrace, ve které precizně zachycuje detaily. S velkou lehkostí spojuje folklorní, přírodní a vědecko-fantastické motivy, které spolu vytváří dokonalou souhru výtvarného vtípu a drobné hříčky fantazie. Dohromady by se to dalo nazvat jako „magický realismus“.

Sympatické mi přijde, jak Bačák pracuje s linkou a pomocí bodů vytváří síť precizních seskupení, které vzejdou v jednotnou ilustraci. Jako příklad jsem vybrala dílo s názvem Naše houbaření, které je této techniky dokonalým příkladem.

Obrázek č. 45 / Na houbách

3.2.4. Studio PUK-PUK

Dvojice ze Studia PUK-PUK, Martin Šojdr a Petra Pohlová, se zabývají tvůrčí činností od grafického designu, designu módy až po animace a instalace. V značné míře se i u těchto autorů objevuje folklor, který aplikují do jejich projektů.

Jeden z takových projektů je grafické zpracování CD obalu pro postfolklorní skupinu PONK. Zvláštností na tomto obalu je výšivka, která je strojová, ale i ruční. Uvnitř obalu je jako bonus schovaná pravá pop-up „slovácká dědina“, ve které se objevují typické postavičky jako například kněz, tetičky, traktorista a další. (pukpuk.cz, 2018)

Obrázek č. 46 / CD obal

3.2.5. Ineke Hans

V rámci vzdělávání o tomto tématu jsem narazila na zajímavou osobnost, Ineke Hans, která působí jako designérka v Holandsku a zúčastnila se projektu Křehký v Mikulově. Její velkou inspirací byl světoznámý český výtvarník, architekt, designér a vysokoškolský učitel, známý zejména jako tvůrce skleněných uměleckých objektů a nábytku, nebo jako hlavní architekt správy Pražského hradu z období prezidenta Václava Havla, Bořek Šípek. Ineke v minulosti pracovala v jeho holandském studiu a to ji značně ovlivnilo. (krehky.cz, 2018)

Vlastní studio si otevřela v roce 1998. Zaměřuje se zejména na 3D projekty, kterými proměňuje svět. Její autorské řady hledající archetypy předmětů, nebo zjednodušení předmětných piktoqramů okouzlují svět.

Pro Křehký Mikulov navrhla v roce 2014 mísu a v roce 2018 to byl porcelánový džbán Mama Jug, který zdobí folklorní náměty.

Džbány jsou ve třech velikostech a vždy se liší přesně o 13 %. Proč? Je to přesně o tolik, o kolik se zmenší porcelánový objekt po vypálení. Jde v podstatě o takovou „matrojnošku“. Autorka také zmiňuje to, jak ji materiál porcelánu fascinuje. Je prý velkou výzvou a jde o precizní ruční práci, která zatím lze jen ztěžka nahradit strojovou výrobou a 3D technikami. (krehky.cz, 2018)

Obrázek č. 47 / Váza

3.2.6. Maxim Velčovský

Kreativní ředitel značky Lasvit Maxim Velčovský, vystudoval VŠUP v Praze. Mezinárodně proslulé jsou jeho dekorativní produkty, které jsou na pokraji uměleckých děl. Pomocí parafráze dobře známé předměty staví s nadsázkou do nové role. V roce 2002 založil s kolegou designérem Jakubem Berdychem studio Qubus. Produkty od této značky se objevují v mnoha publikacích a archivech světových muzeí i galerií.

Obrázek č. 48 / Cibulákový vzor

Typické jsou například tyto cibulákové vázy ve tvaru holinky, nebo parafráze na tácek s hořčicí, který je vyrobený z porcelánu. Tácek není jen bezmyšlenkovité dílo umělce. Je to symbol konzumu a rychlé spotřeby. Opět se na něm, stejně jako u holinky, objevuje cibulákový vzor. Tak Velčovský opět balancuje na pomezí uměleckého předmětu a užitého designu.

3.2.7. Graffolklor

V roce 2018 proběhla v kino kavárně Kafe Svět v Hodoníně výstava spojená s folklorem. Autor výstavy chtěl zůstat v anonymitě, ovšem něco málo o něm přece víme. Celá výstava je věnovaná technice graffiti. Tato technika není vždy znakem vandalizmu, když se s ní pracuje s citem a dobrým úmyslem. Umělec se graffiti věnuje už od malička. Žil nějakou dobu i v Anglii a tam se inspiroval tamním stylem. Rodák z Dubňan zachytil jejich kroje originálním způsobem a celkové reakce na výstavu byly vesměs pozitivní. (znojemsky.denik.cz, 2018)

Obrázek č. 49 / Graffolklor

3.2.8. Malované tradice

Dokonalým příkladem folklorismu je projekt Báry Bartošikové, který nazvala Malované tradice. Projekt je hodně aktivní na sociálních sítích, kde jsem ho objevila. Bára na projektu spolupracuje s kolegou a zároveň manželem Jankem Bartošíkem. Oba pochází s jižní Moravy z oblasti Podluží.

V mládí se Bára věnovala malování krojových mašlí. To pak vzešlo v touhu přenést folklorní vzory do běžného života v podobě rozličných módních doplňků. Jejich výrobky vznikají přímo u nich doma na Podluží v malé dílničce. Proto je každý vyrobený kus originál a dělaný s láskou.

Za cíl si dali zachovat tradiční lidové umění a zároveň ho šířit v moderním pojetí široké veřejnosti. Mohu potvrdit, že tento úkol zvládají velmi dobře, jelikož jsou jejich výrobky vysoce kvalitní a oblíbené po celé jižní Moravě. Mezi jejich nejzdařilejší výrobky bych zařadila ty ze dřeva, kde krásně vynikne folklorní vzor a zároveň neruší čistotu přírodního materiálu.

Obrázek č. 50 / Dřevěné produkty

3.2.9. Zcela seriózní folklor

Při hledání inspirace různých výšivek folklorních květin, jsem narazila na zajímavý projekt, který bohužel není rozveden nijak do šířky. Přestože jsem se snažila autorku kontaktovat, nepodařilo se. Nezbývá mi tedy nic jiného, než tuto práci popsat vlastními slovy.

Co mě na tomto projektu zaujalo je samozřejmě odvážný text, který je na plátně nachází. Je to typický příklad folklorismu, kdy se dokonce mísí cizí jazyk s tradičním slováckým vzorem.

Obrázek č. 51 / Zcela seriózní folklor

4. REŠERŠE

V rámci rešerše se podíváme na konkurenční chasovní spolky v okolí obce Hovorán. Rozebereme si jejich propagaci a to, jak se věnují například sociálním sítím. Zajímat nás bude také, jak pracují s tiskovinami a to speciálně s hodovými plakáty.

4.1. Chasovní spolky

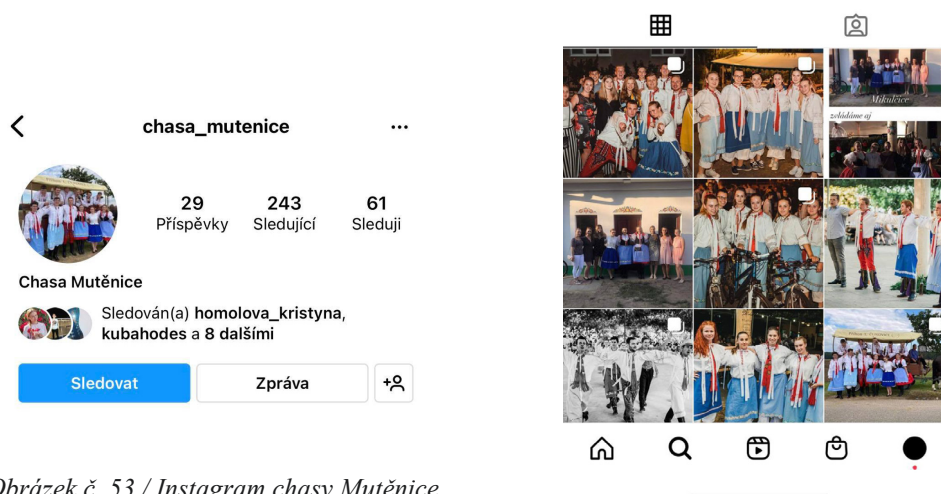
4.1.1. Chasa Mutěnice

Začneme se sousední vesnicí Mutěnice. Chasa Mutěnice má svoji fanouškovskou základnu jak na instagramu, tak na facebookových i webových stránkách. Když se ale zaměříme na tyto sociální sítě pozorněji tak zjistíme, že například na facebooku byl příspěvek naposledy přidán v listopadu roku 2021. Což je na druhou stranu pochopitelné, jelikož se za Covidu-19 mnoho akcí pořádat nedalo. Facebooková stránka má profilovou fotku, která je typicky folklorní. Ručně psané písmo v kombinaci se slováckými ornamenty umožnilo vznik zdařilého loga. Autorkou tohoto loga je již zmiňovaná Kristýna Homolová, která se podílela na rekonstrukci ornamentů sklepu starosty obce. Co mi přijde škoda je to, že logo je jen vyfoceno na papíře a není například oskenováno a vloženo v lepší kvalitě.

Obrázek č. 52 / Logo chasy Mutěnice

Instagramový účet chasy hodnotím také vcelku kladně. Fotky použité ve feedu jsou kvalitní a chasa je celkově na profilu aktivní. Jediné co bych změnila, je profilová fotka, kde je místo loga umístěna fotka členů chasy v krojích. Osobně bych upřednostnila logo z facebookových stránek a tím sjednotila tyto dvě platformy.

Obrázek č. 53 / Instagram chasy Mutěnice

Jak víme z povídaní o krojovaných hodech, každá vesnice má hody v rozdílný čas podle toho, kterému patronovi je zasvěcený jejich kostel. Mutěnice mají hody Svatokateřinské. Není proto výjimkou, když na hody padá sníh a krojovaným v průvodu mrzne nos. Jako ukázkou hodového plakátu jsem si vybrala ten nejnovější z roku 2019. Ve většině obcí byl toto poslední rok, kdy se hody kvůli Covidu-19 konaly. Pojďme si ho popsat. Oblíbené bývá použití fotky krojovaných, nejlépe stárkovských párů, kdy se pak přidají okolo „jen“ informace o programu a ornamente. Takto chasa vyřešila plakát v roce 2019. Celkově mi vizuální styl 2019 přijde zdařilý a ladí i k plakátu k tradičnímu Zahrávání hodů, které se vždy koná měsíc před hody samotnými. Není to však pravidlem v každé vesnici. Co mi malinko vadí je to, že fotka působí letně a přitom se hody odehrávají až na konci listopadu.

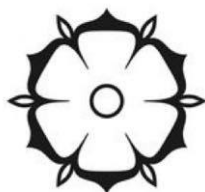

Obrázek č. 54 / Plakáty hody Mutěnice

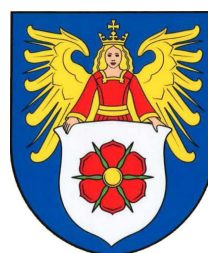
4.1.2. Chasa Hodonín

Jelikož Hodonín není vesnice, ale okresní město, je to s tamní chasou trošku jinak. Chasa má oficiální název Slovácký krúžek Hodonín. Facebookové stránky má chasa soukromé, webové stránky nemá zřízeny vůbec, takže nám nezbývá nic jiného, než začít s instagramovým účtem, kterému se chasa aktivně věnuje.

Instagramová profilová fotka vychází ze samotného hodonínského erbu. Na erbu se nachází v moderním štítě čelně stojící anděl s roztaženými zlatými křídly, v červeném, zlatě lemovaném šatě, mající na zlatovlasé hlavě zlatou korunu s tlapatým křížkem uprostřed. Anděl před sebou drží stříbrný štítek, který mu překrývá spodní polovinu těla. A konečně ve štítu červená šestilistá růže se zlatým semeníkem a zelenými kališními lístky. Právě tuto růži chasa využila za účelem profilové fotky ve stylizované černobílé verzi.

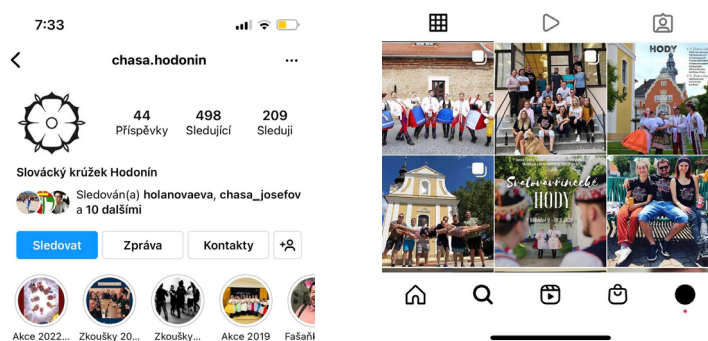

Obrázek č. 55 / Profilová fotka růže

Obrázek č. 56 / Erb Hodonín

U Instagramu ještě chvíli zůstaneme. Tam je chasa velmi aktivní, snaží se aktualizovat fotky ve feedu a má také založeny tzv. příběhové výběry, ve kterých uchovává vzpomínky z předešlých akcí.

Obrázek č. 57 / Instagram chasy Hodonín

Jak jsme se na začátku popisu erbu dočetli, hlavním symbolem je v něm anděl a růže. Styli- zovaná ilustrace anděla se také objevuje na plakátu Svatovavříneckých slavností z roku 2020. Autorem této ilustrace je hodonínský tatér Jakub Novák. Jelikož se jedná o město, plakáty jsou většinou rozděleny na program slavností a na samostatný hodový plakát. Na plakátu slavností je ve většině případů ilustrace a je řešen méně folklorně. Oproti tomu hodový plakát má opět jako dominantní prvek fotografii, kde najdeme stárkovské páry. Osobně dávám přednost plakátu z roku 2019, kde je zvolená příjemná barevnost v kontrastu s bílým ornamentem.

20 ročník / 5. - 9. srpna 2021
SVATOVAVŘÍNECKÉ slavnosti HODONÍN

Harmonogram
 Masarykovo náměstí

5. & 6. ČTVRTEK
 18:30 MUS ONDRÁŠ
6. & 8. PÁTEK / Hodonín: Anička Bravos
 19:30 COUNTRY
 22:00 RADIM ZEMEK
 22:00 KAMI, STRIHAVKA & LEADERS!
 23:30 JAMA

7. & 8. SOBOTA / Přehled: Anička Dřev
 9:30 O KRISTALOVÉM SRDCI – zápisná představení
 11:00 OM HUDOJ Z KYJOVA
 12:00 Přestávka
 13:00 OM HUDOJ Z KYJOVA
 14:00 OM Důr
 14:30 OM Důr, DPS Dubínka
 - zpívají sestry Stávkovy
 15:00 HODONÍNSKÉ MAŽURETKY
 15:15 OM HUDOJ Z KYJOVA
 16:30 TIMMY WHITE
 18:00 BARTLEBY
 20:00 CIRCUS PROBELM
 22:00 PRAGO UNION
 23:30 TYPHOOD

8. & 9. NEDĚLE
 10:00 PSE ŠPATÁ
 14-45 KROJOVANY PRŮVOD
 15:00 Žádání starosty o povolení hodů
 HODOVÁ ZÁBAVA
 hraje DH Bójana a OM Balán

9. & 10. ZDÍ PONDĚLÍ
 18:00 PRŮVOD DÍVEK
 v zábrapěch krojích
 TANEČNÍ ZÁBAVA na ulici
 krojovaných a maškarních skupin – hraje DH Bójana

Provozují na www.svatovavrinecke.eu

Město Hodonín, Dům kultury Hodonín, Římskokatolická farnost Hodonín a Slovický křížek Hodonín
 zvou na

SVATOVAVŘÍNECKÉ SLAVNOSTI S LIDOVÝM JARMARKEM A HODOV
8. - 11. srpna 2014
 Masarykovo náměstí v Hodoníně

Pátek 8. 8. 2014
XII. HODONÍNSKÝ VAVŘÍNEK
 17:00 Otevření historického lázeň
 18:00 Historická: TK Black and White
 20:00 Charlie and Tony
 21:00 **MARTIN NADEK & MUSTANY HOPE**
 22:00 Charlie and Tony
 22:30 Aneta: TK Black and White
 24:00 Open End

Sobota 9. 8. 2014
SVATOVAVŘÍNECKÝ JARMARK
14.00 PROGRAM
 9:00 Historický průvod (od Komenského busty před radnicí) a odlehlé samostatné pražské představení
 10:00 Pohádka O Pavlovičce, lázeň vpra velkého
 Tere – mladá generace
 11:00 PŘESTÁVKA
 12:00 Muzika
 13:20 PS Dubina, DPS Dubínka, Polpenka, vešší František Bravos, Panja, vešší Tadeáš Tomáš, Jack FS, vešší René Žilfal – doprovod CM Slovicko mt.
 15:00 Cesta – volná hudba hodonínské skupiny
 16:00 Tereza, Indický tanec
 18:00 12 Slzy
19:00 ANFARE
LENY
 23:00 RAMBSTER (REVVAL RAMBSTER)
 00:00 Dánsko
 02:00 Uctování slavností

Neděle 10. 8. 2014
SVATOVAVŘÍNECKÁ HODOVÁ ZÁBAVA
 10:00 Město svatá za účasti krojovaných (před kostelem sv. Vavřína)
 14:00 Průvod pro děti slavností – vešší restaurace CORAL ke DVI
 14:15 Taneční program – před DVI
 14:45 Krojovaný průvod – vešší DVI na Masarykovo náměstí
 15:30 Žádání starosty o povolení hodů
 16:45 Hodová zábava – hraje DH Lubka a CM Lala

Pondělí 11. 8. 2014
HODOVÉ DOZVUKY „VESELÝ MAŠKARNÍ VEČER“
 19:00 Průvod dívek v zábrapěch krojích – vešší DVI Hodonín
 po půl osvě na Narození Žilfal na Masarykovo náměstí „pod železnou“
 19:30 Taneční zábava za účasti krojovaných i maškarních skupin – hraje DH Lubka

MĚSTO HODONÍN Slovický křížek Hodonín, Římskokatolická farnost Hodonín, DK Hodonín a Město Hodonín vás srdečně zvou na

Svatovavřínecké hody
 V HODONÍNĚ 11.-12. 8. 2019

11.8. Hřbitová neděle
 10:00 Město svatá za účasti krojovaných
 14:00 Průvod pro děti
 14:15 Taneční program před DVI
 14:45 Krojovaný průvod před DVI na Masarykovo náměstí
 15:00 Žádání starosty o povolení hodů

12.8. Hřbitová dozvučky
 19:00 Průvod dívek
 19:30 Taneční zábava
 19:30 Taneční zábava před DVI na Masarykovo náměstí
 19:30 Žádání starosty o povolení hodů
 19:30 Hody v zábrapěch krojích
 19:30 Taneční zábava na ulici krojovaných a maškarních skupin – hraje DH Bójana

Slovický křížek Hodonín ve spolupráci s Domem kultury Hodonín a Městem Hodonín vás srdečně zvou na

Svatovavřínecké HODY
Hodonín 2016

7.8. Hodová neděle
 10:00 Město svatá za účasti krojovaných (před kostelem sv. Vavřína)
 14:00 Průvod pro děti slavností (od restaurace CORAL ke DVI)
 14:15 Taneční program před plátnem vyřezaného umění
 14:45 Krojovaný průvod (od DVI na Masarykovo náměstí)
 15:00 Žádání starosty o povolení hodů
 19:30 Hody v zábrapěch krojích a DJ set

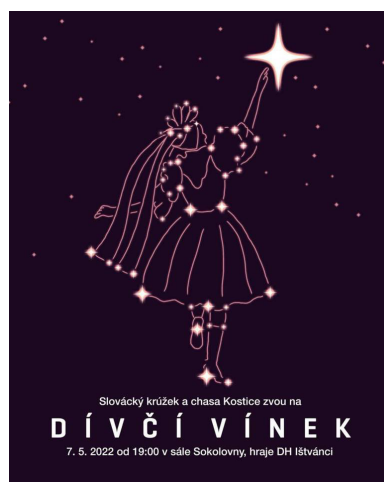
8.8. Hodová dozvučky
 19:00 Průvod dívek v zábrapěch krojích (od KDJ, po půl osvě na Narození Žilfal na Masarykovo náměstí „pod železnou“)
 19:30 Taneční zábava za účasti domních i přepřepěch
 Hraje DH Hodonín

Uvědomte si, že v roce 2016, vesměs mladší let starosti, v pondělí vstoupí starostka
 slavností Martina Zlámalová a taneční doprovod / Hraje Stávková a Tereza Konečná

Obrázek č. 58 / Hodové plakáty Hodonín 2014, 2016, 2019, 2020

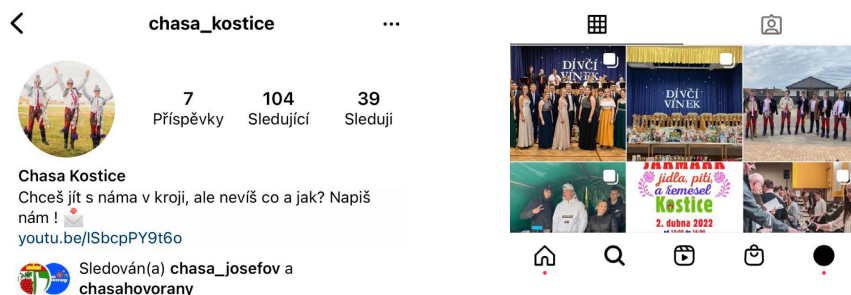
4.1.3. Chasa Kostice

Chasa Kostice mě zaujala díky jejich plakátu na Dívčí vínek, který jsem zahlédla na facebookových stránkách. Celkově tato akce měla slušnou propagaci a plakát považuji za velmi vydařený. Stylizace krojované dívky v kombinaci se souhvězdím a použití jednoduché barevné palety, vytvořil jednoduchý, ale za to příjemný celek. Jediné co bych na plakátu vytkla je proklad řádku, který bych o nějaký bod zvětšila.

Obrázek č. 59 / Dívčí vínek

Podle všeho má chasa Instagram v provozu od 21. března 2022. Jako první příspěvek je uveřejněn právě plakát na Dívčí vínek. Poté chasa zveřejňovala celkem pravidelně příspěvky každý týden. Profilovou fotku má řešenu opět pomocí fotky krojovaných členů. Líbí se mi popis v bio kde uvádí, že jestli se chcete k chasě přidat a jít v kroji, máte napsat a oni rádi pomůžou. To mi přijde jako správný přístup k mladým, kteří jdou například v kroji poprvé a ještě nemají tolik zkušeností.

Obrázek č. 60 / Instagram chasy Kostice

Webové stránky jsou hlavní věcí, kterou u této chasy oceňuji. Mají je stále aktuální a i vizuálně příjemné. Najdete na nich spoustu fotodokumentace ať už se to týká hodů, nebo jiných kulturních akcí, ve kterých chasa figuruje. Na webu se můžeme dočíst mnoho užitečných informací o chase. Například to, že nese oficiální název Slovácký krúžek Kostice a má přes 80 aktivních členů, kteří se podílejí na udržování tradice v jejich obci.

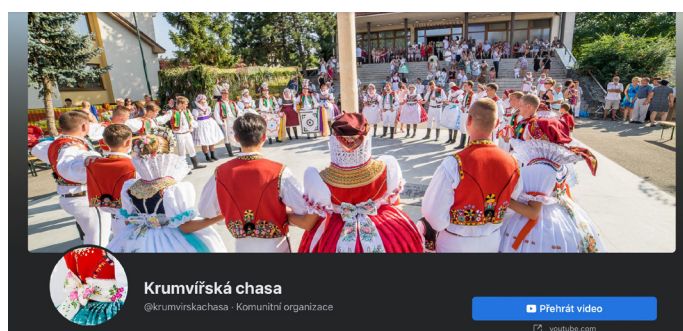

Obrázek č. 61 / Web chasy Kostice

4.1.4. Chasa Krumvíř

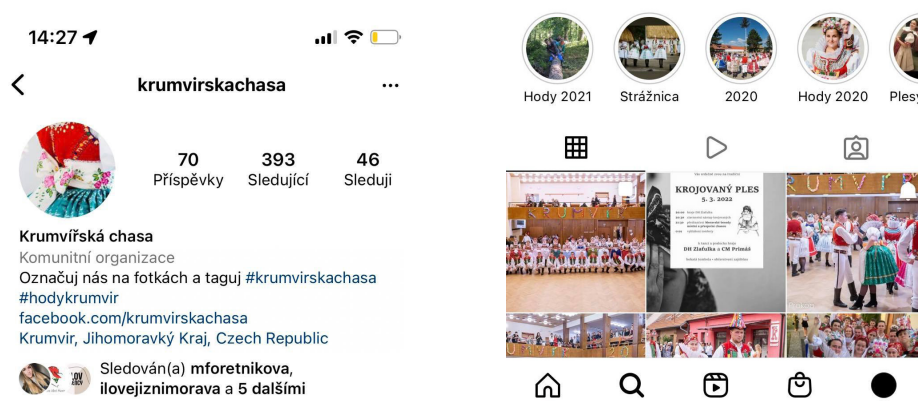
Krumvířská chasa má nejsilnější zástup na platformě Facebook. Tam má přes 700 sledujících a na obsahu, který sdílí, si dává velmi záležet. Najdeme zde fotografie z předešlých akcí a pozvánky na akce budoucí. V informačním panelu mají stručně popsany průběh hodů, což nezávislému pozorovateli může pomoci v orientaci, pokud by místní hody měl v plánu navštívit.

Profilovou fotografii nemají v podobě loga, ale najdeme na ní sukně krojované dívky. V tomto případě je to však příjemná změna a fotografie ladí k celkovému vzhledu stránky.

Obrázek č. 62 / Facebook chasy Krumvíř

Instagramový účet, je stejně jako ten facebookový, krásným příkladem toho, že jde docílit vizuálně atraktivního účtu i pomocí fotografií. Podle toho také vypadá počet sledujících, který je zatím ze všech zmiňovaných spolků nejvyšší.

Obrázek č. 63 / Instagram chasa Krumvíř

Profilová fotografie je použita stejná jako na Facebooku. V popisku pak mají vytvořené vlastní hashtagy, které dokáží napomocet při propagaci kulturních akcí. Výběry, ve kterých jsou uchované příspěvky, mají přehledně popsané a seřazené. Celkově jejich sociální síť hodnotím velmi kladně.

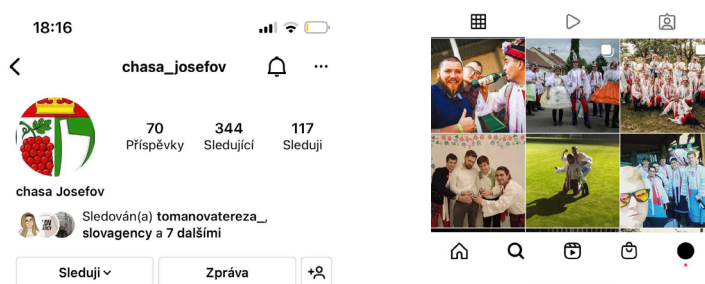
Když se podíváme na historii v rámci hodových plakátů, vidíme zde značný posun k lepšímu. Dohledat se dal plakát z roku 2013 a nedávných hodů v roce 2019. Na starším plakátu vidíme, že kombinace modrého podkladu a červeně zvoleného písma není šťastnou kombinací.

Obrázek č. 64 / Hodové plakáty Krumvíř

4.1.5. Chasa Josefov

Na konec jsem si nechala chasovní spolek Josefov, který má propagaci krojovaných hodů zvládnutou ze všech nejlépe. Co se týče Instagramu a Facebooku, šlape chasa v počtu sledujících na paty té z Krumvíře. Profilovou fotku má v podobě obecního erbu a příspěvky přidává v pravidelných intervalech. Je to chytrý krok, jelikož instagramový algoritmus ukazuje vaše příspěvky více uživatelům.

Obrázek č. 65 / Instagram chasa Josefov

Když mluvíme o dobře zvládnuté propagaci hodů, myslí se tím například i video pozvánka, kterou chasa každoročně natočí a vydá na jejich facebookovém profilu. Ve videích je většinou sestřih z předešlého roku a na konci krojování slavnostně zvou na aktuální ročník hodů. Není divu, že návštěvnost mnohdy přesahuje i přes 1000 návštěvníků. Je to většinou hodová neděle.

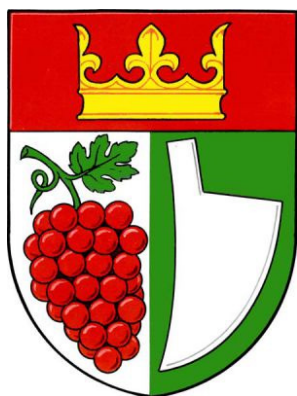
Co se týče tiskovin, ty má chasa také velmi dobře zvládnuté. Každoročně se na plakátovacích plochách objevují nápadité plakáty, které zaujmou na první pohled.

Obrázek č. 66 / Hodové plakáty Josefov

Na plakátu vždy najdeme pestré barvy doprovázené hravou vektorovou ilustrací. Osobně se mi zalíbil plakát z roku 2015, kdy na místo písmena „O“ ve slově hody, se objevila krojovaná stárka a její sukně toto písmeno zastoupila. Takto vyřešené je i „O“ ve slově Josefov. Tam je to však jasné o něco méně. Plakát z roku 2018 ilustraci neobsahuje, avšak je i tak typograficky zajímavě řešený a výstižný.

V roce 2019 jsem měla tu čest pro Josefov vytvořit hodový plakát i já osobně. Zvolila jsem stylizaci krojovaného šohaje, kde mi předlohou byla fotka tehdejšího stárka. Přáním bylo do plakátu nenásilně zakomponovat josefovský znak. Popis znaku je následovný. Na stříbrno-zeleně polceném štítě pod červenou hlavou se zlatou korunou, vpravo červený vinný hrozen na zeleném stonku s jedním listem, vlevo doleva obrácená stříbrná radlice. Tyto tři předměty jsem zasadila na malovaného šohaje a doplnila jednoduchou typografií.

Obrázek č. 67 / Erb Josefova

OBEC JOSEFOV A JOSEFOVSKÁ CHASA POŘÁDAJÍ TRADIČNÍ KROJOVANÉ

HODY JOSEFOV 2019

16. 7. Úterý	Stavění máje	19 ⁰⁰
20. 7. Sobota	Beseda u cimbalu Hraje CM Zádruha	20 ⁰⁰
	80,- 100,-	
21. 7. Neděle	Mše svatá	8 ³⁰
	Průvod od kostela	15 ³⁰
	Prespolní sólo	19 ⁰⁰
	80,- 120,-	
22. 7. Pondělí	Zábava pod zeleným	17 ⁰⁰
	50,- 60,-	
23. 7. Úterý	Zábava pod zeleným	19 ⁰⁰
	80,- 100,-	
26. 7. Pátek	Pohodová beseda u cimbalu Hraje CM Lašár	20 ⁰⁰
	80,- 100,-	

#hodyjosefov2019

K tanci a poslechu hraje DH Lanžhotčanka

Obrázek č. 68 / Hody Josefov 2019

Josefov se nezalekl ani opatření a Covidu-19. Proto máme možnost nahlédnout i na plakáty z roku 2020 a 2021. Musím konstatovat, že plakát z roku 2020 mě osobně moc nezaujal. Ornamenty mi přijdou příliš dominantní a divoké. Kladněji hodnotím plakát z roku 2021, kdy se opět do role vrátila vektorová ilustrace krojovaného páru. Vytkla bych zde jen snad outline u nadpisu a spojky na koncích řádku v dolní části plakátu. Vyzdvihnout bych chtěla to, že chasa na každém plakátu využije jejich sociálních sítí a požádá grafika o jejich zařazení na plakát. Takto jde chasa s dobou a láká mladou generaci k dodržování tradice v jejich obci.

2020 18. - 24.7.
Obec Josefov a Josefovská chasa pořádá:
Hody Josefov

14. 7. Úterý	Stavění máje	19:00
18. 7. Sobota	Beseda u cimbalu Hraje CM Zadruga 150,- 100,- předprodej	20:00
19. 7. Neděle	Průvod od kostela Sólo přespolní 150,- 120,- předprodej	15:30 19:00
20. 7. Pondělí	Zábava pod zeleným 100,- 80,- předprodej	17:00
21. 7. Úterý	Zábava pod zeleným 120,- 100,- předprodej	19:00
24. 7. Pátek	Pohodová cimbálka pod zeleným Hraje CM Lašar 100,- 80,- předprodej	20:00

K tanci a poslechu hraje DH Lanžhotčanka

Základní hygienická opatření a doporučení pro Josefovské krojované hody 2020 v termínu 18. - 24. 7. 2020 stanovené obcí Josefov:
• dodržování doporučení nebo případných omezení stanovených Ministerstvem zdravotnictví, či Krajským hygienickým stanicí
• kdo má zvýšenou teplotu nebo jiné příznaky virového onemocnění či se necítí zdravotně v pořádku, necht' v letošním roce hody nenavštívuje
• každý v plném důsledku nese osobní odpovědnost
• před vstupem k pokladně a do areálu Vyletitě pod zeleným si dezinfikovat ruce
• dbát zvýšené hygieny po celou dobu účasti na hodoých dnech a večerech
• používat jednorázové gastronomické příslušenství jako skleničky, talíře a jiné

OBEC JOSEFOV A JOSEFOVSKÁ CHASA VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA TRADIČNÍ KROJOVANE
PODLUŽÁCKÉ HODY JOSEFOV 2021

13. 7. Úterý	Stavění máje	19:00
17. 7. Sobota	Beseda u cimbalu Hraje CM Zadruga 150,- 100,-	20:00
18. 7. Neděle	Mše svatá Průvod od kostela Přespolní sólo 150,- 120,-	8:00 15:30 19:00
19. 7. Pondělí	Zábava pod zeleným 100,- 80,-	17:00
20. 7. Úterý	Zábava pod zeleným 120,- 100,-	19:00
23. 7. Pátek	Pohodová beseda u cimbalu Hraje CM Lašar 100,- 80,-	20:00

K tanci a poslechu hraje DH Lanžhotčanka

Kvůli nečekaným událostem letošního roku jsme se rozhodli, že část výdělků z hody půjde na podporu obcí postižených tornadem: Lužice, Mikulčice, Moravská Nová Ves a Hrušky.
Bude také možnost přispět přímo, a to u kasy a na obecním úřadě.

f i #hodyjosefov2021

Obrázek č. 69 / Plakáty hody Josefov 2020, 2021

4.2. Chasa Hovorany

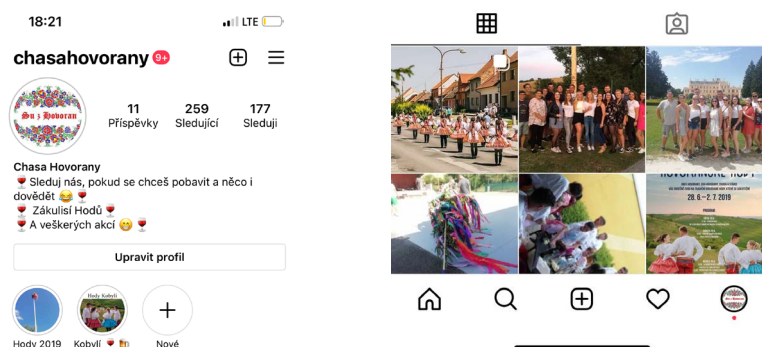
Chasa Hovorany má hluboké historické kořeny. Ty je potřeba udržovat a o tuto vzácnou tradici pečovat. V této kapitole se zaměříme na propagaci hovoranské chasy jako celku a poté nahlédneme hlavně na propagaci krojovaných hodů. Ve druhé části probereme negativní aspekty a budeme se snažit najít východiska, která budou pro novou propagaci chasovního spolku nejefektivnější. Tato rešerše je důležitá v následující části diplomové práce a tou je praktické využití těch poznatků.

4.2.1. Propagace

Začneme opět u sociálních sítí, které naše chasa využívá ke komunikaci s publikem. V provozu je od 1. června roku 2019 instagramový účet, který se dařilo aktivně využívat po celý rok. Zde je znovu nutno zmínit pandemii spojenou s Covidem-19. V té době se v naší obci nekonala jediná kulturní akce. Tím chasovní spolek dost utrpěl co se týče soudržnosti a vzájemné komunikace mezi členy. V provozu je od roku 2010 také soukromá facebooková skupina, kde mezi sebou členové komunikovali i v průběhu této nelehké doby. Ale i tak byla bohužel komunikace zcela minimální. Momentálně chasovní facebookové a instagramové účty vypadají takto.

Obrázek č. 70 / Facebook chasa Hovorany

Obrázek č. 71 / Instagram chasa Hovorany

Úvodní a profilová fotka, kterou vidíme v obrázkové příloze, je dílem jedné z místních děvčat. Tento nápis s ornamenty vznikl na zakázku v roce 2017. Chasa si ho objednala primárně kvůli potisku chasovních triček. Motiv se ale zalíbil natolik, že se začal využívat i na sociálních sítích chasovního spolku.

Plynule přejdeme k tiskovinám, které propagují největší kulturní akci v Hovoranech a tím jsou krojované hody. Tradičně čtrnáct dní před samotnými hody, bývá tzv. Zvaní na hody, kde krojovaná chasa chodí po obci a rozdává zmenšeninu hodového plakátu. Většinou se jedná o formát A6. Důležité je přizpůsobení velikosti písma na této zmenšenině, jelikož jsou to většinou senioři, kteří vychází ze dveří a pozvánky přijímají.

Obrázek č. 72 / Plakát hody Hovorany 2019

K problému s velikostí písma, jsem se setkala v roce 2019, kdy bylo písmo dobře čitelné pouze na plakátu. Pozvánky formátu A6 byla jen zmenšená verze a s typografií se tedy už nehýbalo a nedošlo k přizpůsobení tak malému formátu.

Plakát v roce 2019 byl poslední, který obsahoval plnohodnotný program krojovaných hodů. Když se ohlédneme na ročníky dřívější, například rok 2016, liší se od těch, které se následující roky objevovali na výlepních místech.

Na plakátu z roku 2016 najdeme ilustraci krojovaného páru, která je dle mého názoru zdařilá a hezky vystihuje siluetu kroje v Hovoranech. Autorkou ilustrace je Adéla Brablcová. Co ale musím vytknout, je typografie. Určitě bych změnila font a pokud ne ten, tak bych přemýšlela aspoň nad změnou horního a spodního řádku, kde jsou věty vysázeny ve verzálcích. U tohoto fontu to však není dobře zvolená možnost.

Když vedle tohoto plakátu porovnáme plakát z roku 2017, vidíme značný rozdíl v jejich provedení. Od roku 2017 se začínaly hojně využívat fotky krojovaných párů, doplněné o slovácké ornamenty a fonty většinou s nádechem ručně psaného písma. Je to taky snad jediný plakát, který je tvořen na šířku papíru. Negativní na tomto plakátu shledávám úzký proklad řádků mezi jednotlivými dny v programu a ve spodní části nečitelnost textu na zeleném podkladu.

Obrázek č. 73 / Plakáty hody Hovorany 2016, 2017

V následujícím roce 2018 pokračujeme ve stylu fotografie, ornamentu a kaligrafického fontu. Nedá se nevděkovat, že plakáty jsou většinou řešeny centrální kompozicí. Vysvětluji si to tím, že autoři vychází ze slováckých ornamentů, které na sebe ve většině případů navazují a takové centrální kompozice vytváří.

Obrázek č. 74 / Plakát hody Hovorany 2018

Dostáváme se do roku 2020, kdy se hody v obci Hovorany nekonaly. V tento rok jsem se naštěstí stala stárkou i já osobně. Tiskoviny, ani jiné grafické výstupy tedy nevznikli a proto se můžeme přesunout k roku 2021. I v tomto roce jsem setrvala na postu hlavní stárky. Na rozdíl

od předešlého roku zde vznikla aspoň malá propagace v rámci krojovaného průvodu, jelikož se hody opět konat nemohly. Na tomto výstupu jsem se podílela já osobně, jelikož jsem chtěla využít vlastních zkušeností z oblasti grafického designu a samozřejmě to chci ušetřit finance, které se pak mohly využít jinak.

Obrázek č. 75 / Plakát krojovaný průvod 2021

Jak jsem již zmiňovala, nejednalo se o plnohodnotné hody, nýbrž o krojovaný průvod obcí. Tím pádem nebylo potřeba řešit sazbu programové části, jak to obvykle na plakátech bývá. Pomocí kloboučku stárka, jsem vytvořila bitmapovou ilustraci, kterou jsem rozehrála do prostoru a zaplnila tak větší část plakátu. Dominantním prvkem společně s kloboučkem, je pak bezpatkový font. Záměrně jsem se vyhnula stylu fontů z předešlých ročníků. Také kompozice zarovnaná na střed se v tomto případě neobjevila. Doplňkový prvek tohoto skromného vizuálu, jsou stylizované květiny, které se objevují v různých vzorech a výšivkách na krojích. V rámci propagace jsem ještě vytvořila banner, který se využil jako úvodní fotka na facebookovou událost. Je to také poprvé, co se takový formát na události objevil, jelikož se pravidelně místo úvodní fotky používal ořez plakátu. Tím pak vznikaly nevzhledné výřezy a celkově to ubíralo na estetičnosti.

Obrázek č. 76 / Banner události

Musím se přiznat, že tímto plakátem a celkovým zásahem do vizuální stránky hodů, jsem si připravovala půdu pro moji diplomovou práci. V té době už jsem totiž tušila, jaké téma si zvolím a že to bude právě folklor, kterému se budu věnovat.

Dalším mým grafickým počinem byl plakát, který sloužil jako svolání členů hovoranské chasy, k příležitosti volení nových stárkovských párů na rok 2022. I zde můžeme zaznamenat dominanci modré barvy, která se pak objevuje i v praktické části mé diplomové práce. Zde jsem však pracovala hlavně s výřezy fotografií členů chasy v krojích.

Obrázek č. 77 / Volení stárků

4.2.2. Negativní aspekty a jejich řešení

Jako hlavní nevýhodou našeho chasovního spolku shledávám to, že není dána určitá struktura, které se chasa může držet, co se týče grafických výstupů a propagačních materiálů celkově. Určitě by bylo vhodné, kdyby spolu, ať už sociální sítě, nebo tiskoviny a propagační materiály, nějakým způsobem korespondovaly.

Osobně si to představuji tak, že divák má poznat identitu chasovního spolku hned a nemuset složitě bádát v rozličných stylech jednoho vizuálního stylu.

Mým cílem je tedy takový jednotný vizuální styl vytvořit. Jednalo by se o logo, které by fungovalo jak samostatně, tak i se vzory, které jsou neodmyslitelnou součástí proč každého folklorně založeného člověka. Samozřejmě by šlo o tiskoviny, layouty pro sociální sítě atd. Dělala jsem malý průzkum mezi členy našeho spolku a velká většina se shodla, že by novou identitu uvítala. To mě velice příjemně překvapilo a inspirovalo k práci.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5. MOTIVACE

Proč folklor, proč vizuální styl. Odpověď je jednoduchá. Záleží mi na udržení tradice a na tom, aby se věc, která tvoří obrovskou část mého života, nevytratila z obce, ve které jsem vyrůstala. Už jako malou, mě babička s maminkou oblékly do kroje a já mohla pochodovat s ostatními dětmi a dospělými krojovanými v hodovém průvodu.

Postupem času jsme si mezi sebou v chase vybudovali silné pouto a tak bylo prožití folklorních akcí o to víc zábavné a vzrušující. Celá ta myšlenka vytvoření vizuální identity spolku začala v době pandemie, kdy bylo omezeno opravdu vše, včetně aktivit, které jsme spolu jako skupina mohli provozovat. Spousta lidí pak přestala akce, i po uvolnění nouzového stavu, navštěvovat a nové mladé se nedařilo do spolku nalákat.

Vrtalo mi hlavou proč tomu tak je. Je to tím, že folklor už přestal být atraktivní? Tuto myšlenku mi však vyvrátila návštěva hodů v okolních vesnicích. Tam spolu mladí normálně fungovali a chovali se, jako by ani žádné omezení akcí dva roky nebylo. Tak proč se to nedaří i u nás? Určitou roli hraje samozřejmě to, že rok 2021 byl rokem, kdy už obce zákaz pořádání kulturních akcí ignorovali. I tak se nás to paradoxně dotklo nejvíc.

Po ne příliš dlouhém přemýšlení mi došlo, že nám nezbývá nic jiného, než na mladé budoucí i stávající členy, začat cílit něčím, co je jim v dnešní době blízké. Jsou to v první řadě sociální sítě, co na ně působí. Když v dnešní době nejste na sociálních sítích, jako by jste nebyli. Jedná se o platformy jako jsou například Instagram, Facebook, Twitter a nově i Tik Tok, který je ze všech těchto aplikací snad nejpopulárnější.

Celkovým výstupem bude tedy logomanuál, který bude určovat pravidla, jak s novým logotypem chasy pracovat a budou v něm představeny doprovodné prvky v podobě merche, tiskovin, sociálních sítí a tak dále. Aspoň taková je má vize.

6. LOGOTYP

6.1. Koncept

Když jsem přemýšlela, jak bude samotné logo chasy koncipováno, pustila jsem si jako podkres lidové písně. Čistou náhodou mezi nimi zazněla i píseň o hovoranském potůčku.

Zpívá se v ní:

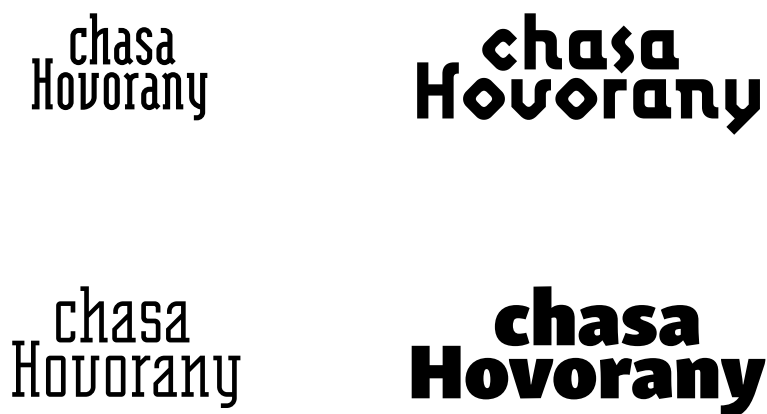
/:Hovoranský potůček tiše plyne dolů:/

/:Proč má milá maměnko, proč mám tolik bolů,proč mám tolik bolů:/

V ten moment jsem si řekla, že se tato tradiční hovoranská píseň, musí odrazit aspoň skromně ve vizuálním stylu. Tak jsem tuto myšlenku rovnou zakomponovala do logotypu. Není to však jediný skrytý význam, který v logotypu najdeme. Propojená písmena mají symbolizovat soudržnost chasovního spolku a také kladný vztah mezi obcí a chasou. Nazvala bych to celkově jako takové „propojení“.

6.2. Prvotní návrhy a písmo

V začátcích navrhování jsem se rozhodovala, jaký font do logotypu zvolím. Chtěla jsem něco tradičního, ale zároveň moderního. Proto jsem zkoušela různé fonty od těch se serify, nebo jednoduchým bezpatkovým písmem.

Obrázek č. 78 / Návrhy logotypu

Mezi těmito návrhy nakonec zvítězila varianta nejjednodušší. Ostatní fonty se mi také zamlouvaly a řekla bych, že i hezky seděly k tématu folklor. Avšak jsem musela myslet na to, že chci pracovat se stylizací slováckých ornamentů a jejich kombinaci k logotypu, který vytvořím. To mi usnadnilo výběr. Dalším kladným faktorem pro výběr fontu bylo prostředí, ze kterého font pochází.

Jedná se o font s názvem Skolar Sans z dílny typografického dua Davida Březiny a Slávy Jevčinové, kteří jsou členy Rosetta Type Foundry. Už to, že font není zahraniční, ale pochází z naší domoviny, mi bylo sympatické. Doplnkové písmo je pak Skolar Latin, které je odvozeno od Skolar Sans.

Skolar Sans

Aa

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890 / .!?:#&@-%()

Skolar Latin

Aa

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890 / .!?:#&@-%()

Obrázek č. 79 / Font Skolar

Dalším krokem bylo vymyslet, jak do loga dostat význam, který jsem měla v úmyslu. Hrála jsem si s kompozicí a různě zkoušela tvořit umělé ligatury. Nakonec vzešly dvě podařené varianty, kdy nejlépe fungovalo propojení písmena „s“ a „a“ ve slově chasa a písmeno „n“ a „y“ ve slově Hovorany. Tyto dvě slova jsem poté propojila dříkem u verzálky H. Jak jsem již v předchozí kapitole zmiňovala, chtěla jsem vystihnout vzájemné propojení chasy a obce.

chasa
Hovorany

chasa
Hovo
rany

Obrázek č. 80 / Návrhy verze loga

Varianta ve dvou řádcích nakonec vyhrála. Je hlavně to díky tomu, že je lépe čitelná a její aplikace bude v mnoha případech jasnější a snazší.

6.3. Varianty logotypu

Logo lze primárně použít samostatně, avšak nevylučuje se použití v kombinaci se symbolem, či seskupením symbolů. Kombinace by měla být vždy citlivě zvolená.

Obrázek č. 81 / Varianty logotypu

6.4. Barevnost

Zvolená barevnost je inspirována slováckými ornamenty, které jsou pro daný kraj typické. Dominantní barvou pro celý vizuální styl je „Stárkova modř“. Modrá barva ve mě evokuje folklor ze všech barev nejvíce. Možná je to spojeno s modrotiskem, nebo tím, že modrou v ornamentech na krojích vnímám nejvíce. Barevnou paletu jsem chtěla přiblížit co nejvíc k originálním barvám ornamentů a jen si hrát s kontrastem, který by mezi sebou měly tvořit. Taký jsem brala v potaz to, aby byly barvy vizuálně atraktivní a „trendy“. Názvy barev jsem vybrala podle toho, co se mi se slovem hody spojilo jako první.

Obrázek č. 81 / Barvy

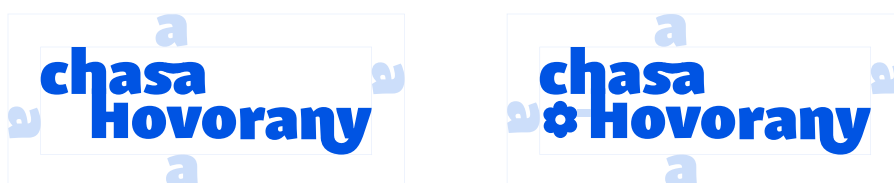
Obrázek č. 82 / Barevné varianty logotypu

6.5. Ochranná zóna

Ochranná zóna je minimální velikost plochy v bezprostřední blízkosti značky nebo symbolu, do které nesmí zasahovat text, jiné logo, ani další grafické prvky.

Zároveň určuje nejmenší vzdálenost od okraje formátu, na kterém jsou značka nebo symbol aplikovány. Dále je ochranná zóna je definována proporcí částí symbolu logotypu, v tomto případě se jedná o písmeno „a“.

Co se týče spojení logotypu a symbolu, je zde ochranná zóna zajištěna šířkou dřívku u písmene „H“.

Obrázek č. 83 / Ochranná zóna

6.6. Rozměrová řada

Rozměrová řada, definuje doporučené velikosti užití logotypu na běžných formátech, až do minimální užitné velikosti.

Ve výjimečných případech, lze užit i menší velikost než je určená minimální velikost, avšak jedině v případě, že bude zachována čitelnost logotypu.

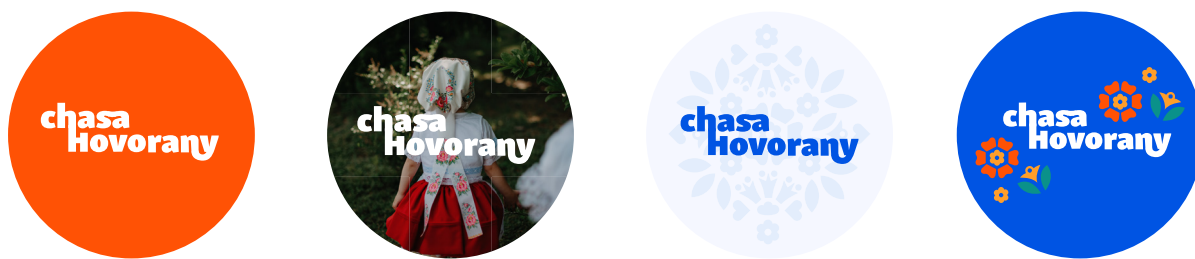

Obrázek č. 84 / Rozměrová řada

6.7. Použití na podkladové ploše

V případě užití logotypu na podkladové ploše je potřeba dbát na kontrast mezi logem a podkladem, na kterém je umístěno.

Není vyloženě zakázáno používat barevnou variantu loga, avšak v případě, že je podklad příliš složitý, je vhodné použít pozitivní jednobarevné provedení nebo negativní jednobarevnou variantu. Výjimkou může být ale výrazný podklad, na který je použito výrazného motivu. Jako příklad jsem zařadila podklad modrý s ornamenty, kde kontrast mezi barvami funguje a není nepříjemný. Toto by však neplatilo, kdyby se celý objekt zvětšil. Tam už by nastal problém a celkový obraz by se stal až nečitelným.

Obrázek č. 85 / Podkladové plochy

6.8. Ornamenty a vzory

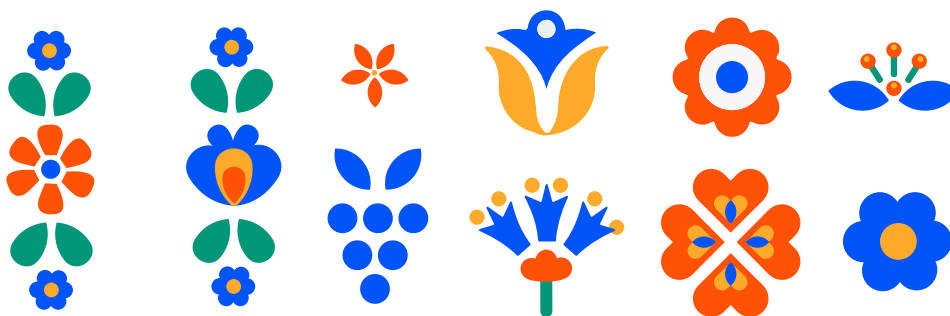
Hned po návrhu loga bylo důležité, pustit se do stylizace ornamentů, které jsou ve vizuálním stylu hojně využívány. Začala jsem rešerší na místních krojích. Poté se mi do rukou dostal i sborník po praprababičce, kde jsem našla cenné skici, které vytvářela. Do sborníku během let přibývalo dalších a dalších vzorů, jelikož se dědí z generace na generaci.

Obrázek č. 86 / Sborník vzorů

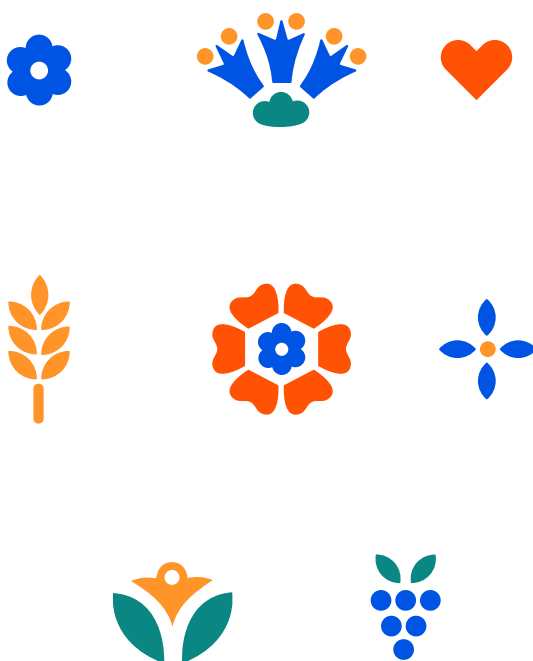
Symboly jsem neskicovala ručně, ale rovnou si v Adobe Illustrator hrála s vektorem. Bylo to praktičtější z toho hlediska, že jsem mohla rovnou pracovat s barvou a tvar měnit v průběhu procesu.

Symboly jsem prvně překreslila stejně, jako tomu bylo na předloze. Poté jsem začala se stylizací, kde jsem se snažila co nejvíc ornamenty zjednodušit.

Obrázek č. 87 / Prvotní stylizace

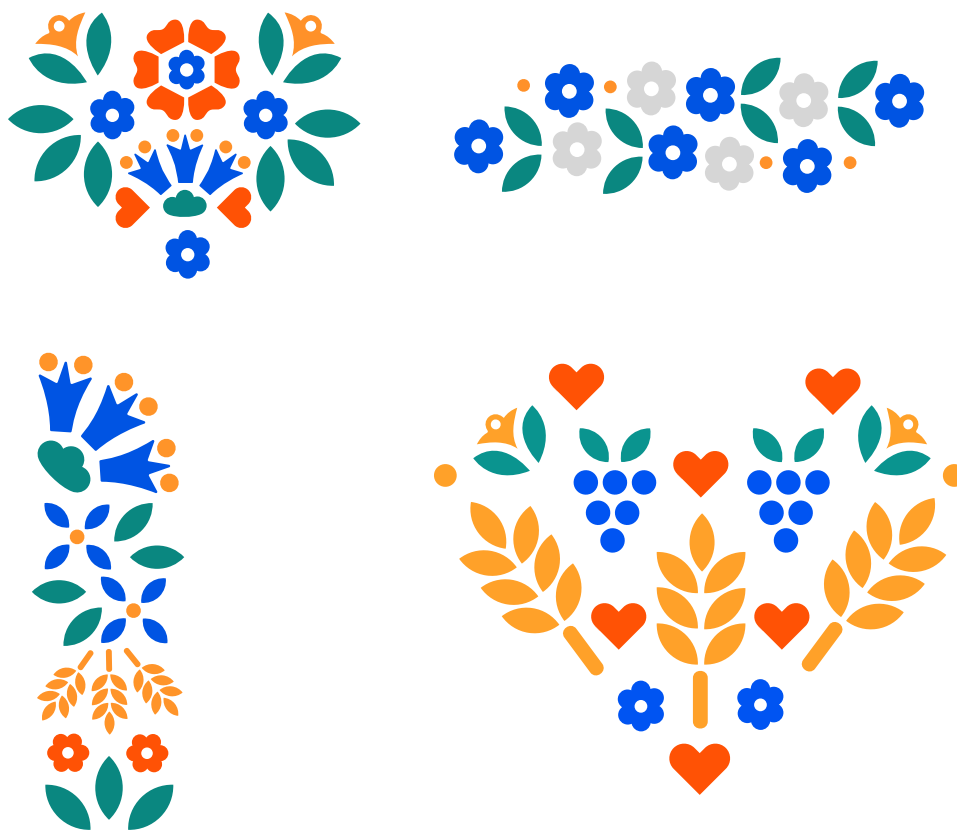
A takto vypadají stylizace po následné korektuře. Do sady přibylo ještě srdce a obilný klas. Vzešlo tak celkem 8 symbolů. Během konečné fáze stylizace jsem přišla na to, že nejlepší je nemísit na sebe příliš zbytečně barvy a raději nechat v ornamentech výřezy. Je to praktičtější v práci s barevným podkladem, nejen u plakátů.

Obrázek č. 88 / Finální stylizace

Z každého jednoho symbolu lze vytvořit vzor. Je tomu tak i v tradičních slováckých ornamentech. Květiny se mezi sebou různě kombinují a vytváří nová a nová seskupení, která se dají využít. Zde můžeme vidět, jak to může fungovat na příkladech. Následnou aplikaci si ukážeme v další části.

Části symbolů, nebo symboly samotné, se mohou barevně přizpůsobit dle účelu, ke kterému je chceme využít. Důležité ovšem je, držet se definovaných barev, které najdeme v logomanuálu.

Obrázek č. 89 / Tvoření vzorů

7. TISKOVINY

Konečně se dostáváme k samotné aplikaci stylizovaných vzorů na tiskoviny. Začneme plakáty, které jsou v mé praktické části diplomové práce nejvíce stěžejní. Rozdělila bych je na plakáty hlavní, kde se prezentuje například důležitá kulturní akce, pak na plakáty vedlejší, kde se k hlavní akci, váže akce doprovodná. Tím je myšleno to, že pokud máme plakát na krojované hody, mů-

žeme mít jako doprovodnou akci se zpíváním u cimbálu. V obou případech se na plakátu budou objevovat stejné symboly, které divákovi napoví, že tyto dvě akce k sobě patří. Napovědět může také barevnost, která by měla mezi plakáty opět navzájem figurovat.

Hovoranské hody

24.—28. 6. 2022

- Pátek 24. 6.**
17.00 Stavění máje
18.00 CM Kapric
- Sobota 25. 6.**
20.00 Taneční zábava pod májů
Hraje KASANOVA band
- Neděle 26. 6.**
10.30 Slavnostní mše svatá
14.00 Průvod obci pro stárka a stárku
17.00 Odpolední zábava pod májů
20.00 Večerní zábava pod májů
po celou neděli hraje DH Zlatulka
- Pondělí 27. 6.**
17.00 Taneční zábava pod májů
Hraje DH Ištiváci
- Úterý 28. 6.**
20.00 Hodová diskotéka
Hraje DJ Josh Singer
- Místo konání**
Areál tenisových kurtů. V případě nepříznivého počasí v sále Sokolovny

chasa Hovorany Hovoranská chasa

Poděkování za úrodu

17. června 2022 v 10.30 hodin

10.30 Hrubá mše svatá
11.00 Průvod ke kapliče sv. Rocha
11.30 Košt vína pod farou

chasa Hovorany Hovoranská chasa

Mezichasovní fotbalový turnaj

25. května 2022 v 10.00 hodin

Hřiště B Hovorany
Zápisné 100,-

chasa Hovorany Hovoranská chasa

Obrázek č. 90 / Hlavní plakáty

Na doprovodných plakátech jsem využila dominance barvy a skládala kompozici ze symbolů, které v negativu s barevnou plochou krásně fungují. Logo chasy, spolu s odkazy na sociální sítě, je umístěno centrálně ve spodní části každého plakátu. Ať už je to hlavní, nebo doprovodný. Jinak tomu nebude ani u pozvánek, které si popíšeme v následujícím odstavci.

Obrázek č. 91 / Doprovodné plakáty

Pozvánky jsou také velice důležitou tiskovinou, která by se neměla v žádném případě podceňovat. V rámci psaní o negativních aspektech naší chasy jsem zmiňovala, že pozvánka se u nás většinou řeší tím způsobem, že se jen zmenší hodový plakát a tím pádem vzniká nečitelná mini verze něčeho, čemu se říká pozvánka. Proto jsem pozvánku přizpůsobila formátu a využila centrální kompozici, aby se nějakým způsobem od plakátů odlišila.

Obrázek č. 92 / Pozvánky

Obrázek č. 93 / Pozvánka modrotisk

Součástí doplňkových prvků vizuálního stylu chasy Hovorany, měly být i figurální barevné ilustrace, v podobě krojovaných postaviček, které zatím nakonec zůstanou schované v šuplíku.

Obrázek č. 94 / Skica krojování

Proč tomu tak je? Při skicování to ještě vypadalo, že by se krojování dali hezky stylizovat a barevně ladit k vytvořeným ornamentům. Po vybarvení první postavy, kterou byla krojovaná stárka, jsem zjistila, že se figura k ostatním prvkům vizuálního stylu nehodí. To mě trochu mrzelo, ale určitě pro ně ještě v budoucnu najdu nějaké využití. Například by je šlo ručně namalovat do chasovního společného prostoru, který je v řešení s obcí.

Obrázek č. 95 / Ilustrace krojovaná dívka

Další výraznou a velmi užitečnou tiskovinou, je zpěvník, který bych si přála, aby se v roce 2022, opravdu realizoval. Ve zpěvníku najdeme tradiční písně, které se zpívají nejčastěji a které by měl každý „mladý šohaj“ i „děvčička“ umět. Na obálce zpěvníku najdeme motiv květiny, který se nám objevuje ve vizuální identitě nejčastěji. Uvnitř je pak jednoduchá sazba zarovnaná na střed, kde je vždy první řádek odstavce písničky zvýrazněný tučným písmem. Je tomu tak proto, aby byla lehčí orientaci v textu během zpívání. Po celém zpěvníku jsou pak různě rozmístěny folklorní symboly ze sady stylizací.

Obrázek č. 96 / Zpěvník

Pokud by chasa dostatek financí, mohla by za ně nechat pořídit barevné vstupenky, které jsem na každý jeden den hodů vytvořila. Dny se barevně rozlišují.

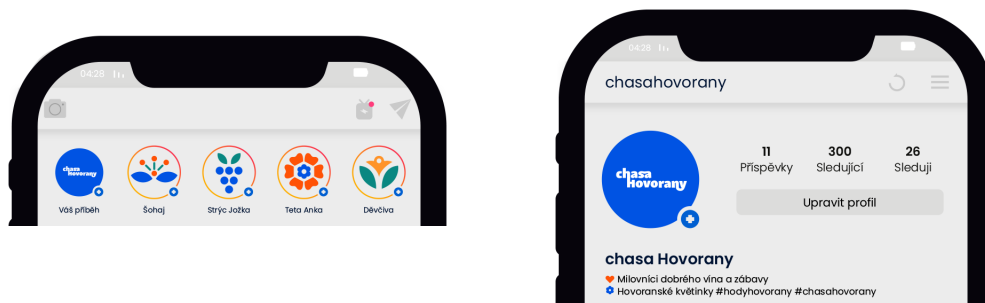

Obrázek č. 97 / Vstupenky

8. ONLINE PROPAGACE

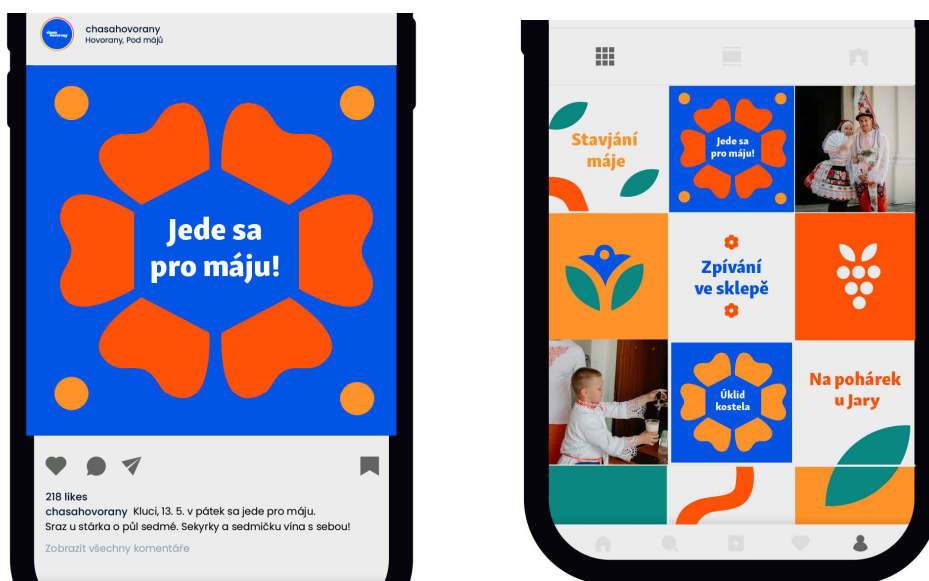
Jak jsme si již řekli. Bez online propagace by v dnešní době nemohlo existovat téměř nic. Současná generace už se méně dívá na plakáty, ale více si informace dohledává na internetu. Někdy je tak zhýčkaná dobou, že informace nehledá, ale čeká, až jim je někdo naservíruje v buď to v podobě příspěvku, nebo události na sociální síti.

Když pomineme Tik tok, tak je to právě instagram, kde mladí tráví nejvíce jejich volného času na internetu. Proto je i dominantní platformou, kde jsem vizuální styl využila. Jako profilovou fotku jsem použila logotyp samostatný, bez jakéhokoliv ornamentu. Přišlo mi to dobře čitelné i na malém mobilním zařízení. Ve výběrových kolečkách, jsem nastavila jako profilové fotky symboly, které se budou postupem přidávání dalších výběrů opakovat.

Obrázek č. 98 / Instagram

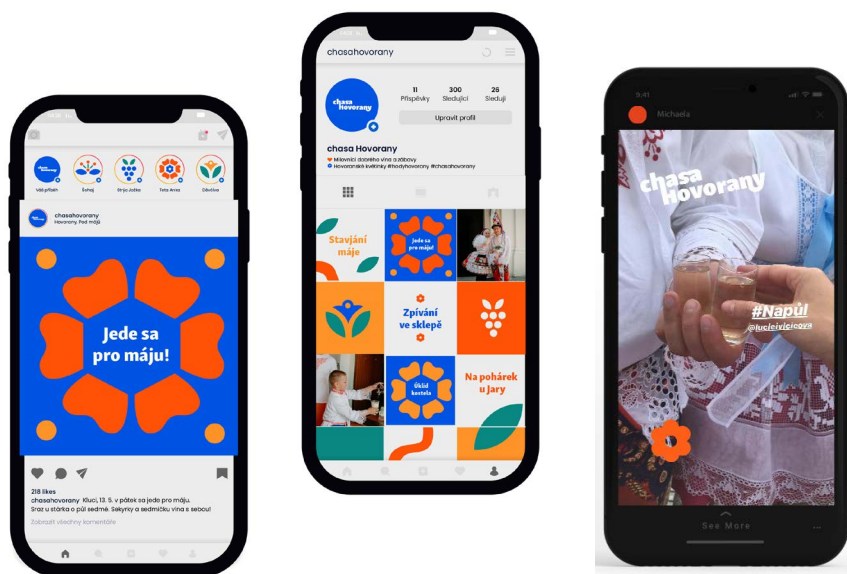
Důležitý není jen vizuálně atraktivní layout feedu, ale i textový obsah, který se na instagramu nachází. Vytvořila jsem hashtagy, kterými jsem se inspirovala u chasy Josefov. Také jsem využila symboly jako emotikony v popisku účtu.

Obrázek č. 99 / Instagram feed

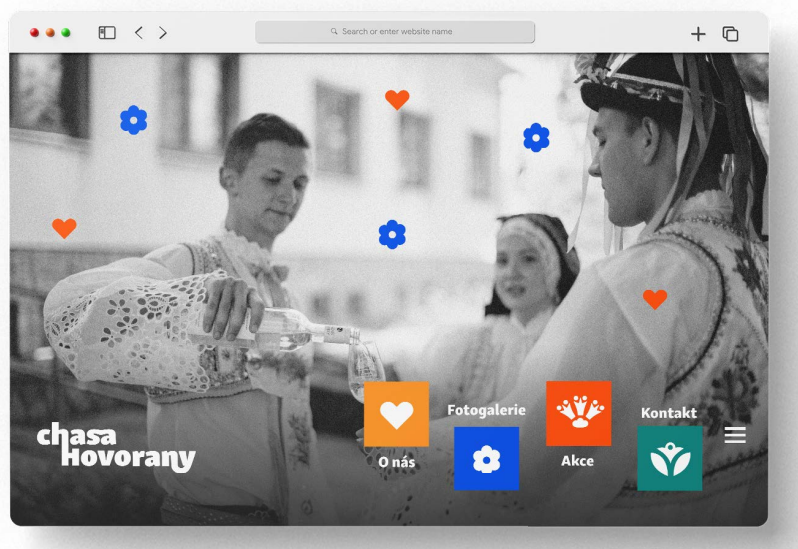
Jelikož by měl účet primárně sloužit ke sdílení zážitků na společných chasovních akcích, snažila jsem se vymyslet rozložení tak, aby byl prostor na fotky z akcí, ale zároveň dostatek prostoru na příspěvky, kde se dozví odběratelé informace. Výhodou instagramových příspěvků je to, že pokud chcete přidat fotky, které zrovna nezapadají do konceptu feedu, můžete jako titulní fotku nastavit jinou a tak se vyhnout zbytečnému ničení kompozice příspěvků a barevného rozložení.

Takto by měl instagram chasy vypadají jako celek. Další věcí, která spadá pod instagram, jsou animované gify, které se dají vkládat do instastories. Je to další element, který lidé rádi využívají. Například bude hodová neděle, vyfotíte si fotku, chcete si ji přidat na váš účet. Ve vyhledávání zadáte heslo, které vám odkryje gify spojené s chasou Hovorany. Aplikaci těchto gifů jsem zařadila zatím jen provizorně, jelikož se musí čekat na schválení, které je pro nastavení vlastních gifů na instagramu nutné.

Obrázek č. 100 / Gify

Webové stránky jsem tvořila také opět ve stejném duchu, jako instagramový layout.

Obrázek č. 101 / Web

9. MERCH

Do merche jsem zahrнула chasovní trička, která byla speciálním přáním samotné chasy Hovorany. V podstatě jde o „pouhou“ aplikaci logotypu spojeného s ornamentem v barevné variantě na bílém tričku a v negativní verzi na tričku černém.

Obrázek č. 102 / Trička

Dále jsou to tašky, které jsou v našem spolku také velmi žádané a proto se nebojím, že by našly své využití. Navíc jde o vkusný módní doplněk, například na večerní poslech u cimbálu.

Obrázek č. 103 / Taška

Jako poslední z merche je vinná etiketa, kterou by chasa využila na chasovní víno. Etiketa je rozdílná na červené i na bílé víno. Je tvořena minimalistickou formou. K logu chasy je tvořený vzor s dominantním symbolem hroznu.

Etiketu na chasovní víno jsem zařadila z toho důvodu, že jakmile krojovaní jezdí na přespólní hody, bývá tradicí, že jedna chasa dá ochutnat víno té druhé. Takto se lahev mezi krojovanými snad nebude tolik ztrácet.

Obrázek č. 104 / Etikety

Celou vizuální identitu jsem shrnula do logomanuálu, který jsem opatřila modrou obálku, na které najdeme výřez bílé květiny, která se objevuje v celém vizuálním stylu. Jakmile odkryjete obálku, hned po ní se nachází první z kompozice ornamentů, kterou jsem pro chasu vytvořila.

Obrázek č. 105 / Logomanuál

ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo představení folkloru a přiblížení významu pojmů jako jsou folkloristika, lidové umění atd. Jako nejhlavnější část práce považuji nahlédnutí do lidových tradic, které se daří po staletí udržovat.

Co se týče rešerše a bádání mezi ostatními časovnými spolky, byla nanejvýš inspirativní a v mnoha případech i obohacující. Člověk vlastně zjistí, že toho ještě tolik o kraji ve kterém žije neví.

Jsem hrdá na to, že pocházím z místa, kde je o lidové umění a tradice takový zájem. Do budoucna doufám, že tato pozornost pro folklor nevymizí a budeme moct dál sledovat další a další generace, jak si užívají tanec v krojích, zpěv lidových písní a pití dobrého vína.

Byla bych ráda, kdyby se vizuální styl, který jsem pro chasu Hovorany vytvořila, dále posouval a jeho aplikace se více rozšířila. Už to, že měli členové spolku zájem se o nějaké změně bavit, mě osobně velice potěšilo a motivovalo.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Od folkloru k folklorismu: slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Redaktor Lucie UHLÍKOVÁ, redaktor Martina PAVLICOVÁ. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. ISBN 80-86156-06-0.
- [2] JANČÁŘ, Josef. Lidová kultura na Moravě. Strážnice: Ústav lidové kultury, 2000. Vlastivěda moravská. ISBN 80-86156-31-1.
- [3] Malý etnologický slovník. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2011. ISBN 978-80-87261-70-5.
- [4] STAŇKOVÁ, Barbora. Folklor. Zlín, 2014. Diplomová práce. UTB. Vedoucí práce MgA. Kristýna Petříčková.
- [5] Etika a tradiční lidová kultura: 14. strážnické sympozium, 5.-6. května 1998 : sborník příspěvků. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1998. ISBN 80-86156-17-6.
- [18] KURZ, Vilém (ed.). Národopisná výstava československá v Praze roku 1895. Z říše vědy a práce. 1895, roč. 3, s. 1–3.
- [19] Národopisná výstava československá v Praze 1895. Příprava vydání K. Klusáček. Praha: J. Otto, 1897. 555 s.
- [21] SYNEK, František. Slovácký rok v Kyjově 1921-1999: obraz národopisné slavnosti. 1. vyd. Kyjov: Region, 1999.
- [22] STURKEN, Marita a Lisa CARTWRIGHT. Studia vizuální kultury. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-556-1.
- [23] KREJČA, Aleš. Grafika. Praha: Aventinum, 2010. Výtvarné techniky (Aventinum). ISBN 978-80-7442-003-0.
- [24] Tradiční lidový oděv v Blatničce a Blatnici pod Sv. Antonínkem na Uherskoostrožsku, Kristýna Petříčková, Nakladatelství Univerzity Tomáše Bati, 2018. ISBN 978-80-7454-817-8
- [25] GRIFFITHS, Joe., PILGRIM, Tony. Vrátiť folklór ľuďom. AKAMedia s.r.o., 2018. ISBN 978-80-972769-1-1.
- České tradice v proměnách času: kroje - zvyky - umění. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2017. ISBN: 978-80-7422-500-0

INTERNETOVÉ ZDROJE

[6] NULK. Národní ústav lidové kultury [online]. 2011 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.nulk.cz>

[7] Lidová kultura. Lidovakultura.cz [online]. 2021 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.lidovakultura.cz/lidova-kultura/lidova-kultura-v-cr/pojem-a-cleneni/>

[8] ŠIMKOVÁ, Veronika. Kultura tradiční lidová [online]. 2012 [cit. 2014-01-15]. Dostupné z: http://artslexikon.cz/index.php/Kultura_tradi%C4%8Dn%C3%AD_lidov%C3%A1

[9] ZAJÍCOVÁ, Marie. Malování pískem [online]. In: . 2016 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <http://obec-hovorany.cz/malovani-piskem/d-1022>

[10] Folklore is Alive! [online]. In: . 2011 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/folklore-is-alive>

[11] SOLAŘÍKOVÁ, Ivana. V Česku kritika, jinde chvála. Autorka olympijské kolekce by neměnila ani steh [online]. In: . 2022 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/brno/zpravy/zuzana-osako-vytvarnice-olympijska-kolekce-suvenyry.A211229_643513_brno-zpravy_krut

[12] Michal Bačák [online]. In: . 2022 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://lam.litomysl.cz/umelec/560-michal-bacak>

[13] Ponk dědina [online]. In: . 2018 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://pukpuk.cz/portfolio/ponk-diedina/>

[14] Ineke Hans [online]. In: . 2018 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://www.krehky.cz/kat/designeri/ineke-hans/>

[15] Grafffolklor [online]. In: . 2018 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: https://znojemsky.denik.cz/kultura_region/folklor-je-moderni-a-sexy-rika-madericova-20180122.html

[16] Malované tradice [online]. In: . 2017 [cit. 2022-05-17]. Dostupné z: <https://www.malovane-tradice.cz>

[17] Odkaz Národopisné výstavy československé 1895 v oblasti etnografie, muzejnictví a památkové péče [online]. [cit. 2022-05-20]. ISSN 0862-8483. Dostupné z: https://www.nzm.cz/file/9711e1786c431a1348084e54ccdb048d/1297/PAS_56o.pdf

[20] FILIP, A., MUSIL R. : Neklidem k Bohu : náboženské výtvarné umění v Čechách a na Moravě v letech 1870-1914. Plzeň: Arbor vitae. 2006. s. 91-92.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 / **Krojování** / In: Nulk.cz [online]. [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: https://na.nulk.cz/1989/3/3_001.jpg

Obr. 2 / **Kukuřičné šustí** / In: Local artists [online]. [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.localartists.cz/p/rucne-vyrobena-panenka-ze-susti-kukurcnich-listu>

Obr. 3 / **Jízda pro máj 1990** / Archiv autorky

Obr. 4 / **Jízda pro máj 2022** / Archiv autorky

Obr. 5 / **Průvod** / Archiv farnosti Hovorany

Obr. 6 / **Věnec** / Archiv autorky

Obr. 7 / **Sv. Roch** / Archiv farnosti Hovorany

Obr. 8 / **Máj** / Archiv chasy Hovorany

Obr. 9 / **Stavění máje** / Archiv autorky

Obr. 10 / **Nasazování** / Foto Ludmila Esterková

Obr. 11 / **Klobouček** / Archiv autorky

Obr. 12 / **Vařečka** / Foto Ludmila Esterková

Obr. 13 / **Zahájení výstavy** / Výstava. In: [online]. 2022 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Národopisná_výstava_československá_v_Praze_1895#/media/Soubor:Narodopisna_vystava_1895_Zahajeni.png

Obr. 14 / **Strážnice** / Strážnice. In: [online]. 2014 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/joza-uprka/d-8128>

Obr. 15 / **Slovácký rok** / Jano Kohler. In: [online]. 2019 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <http://suzkyjova.blogspot.com/2019/08/vystava-plakatu-slovackeho-roku-v-kyjove.html>

Obr. 16 / **J. Prokop** / Archiv města Kyjov

Obr. 17 / **V. Vašíček** / Archiv města Kyjov

Obr. 18 / **J. Uprka** / Archiv města Kyjov

Obr. 19 / **Plakáty MMF Strážnice 1945, 1947 a 1949** / NÚLK Strážnice

Obr. 20 / **Plakáty MMF Strážnice 1960, 1975, 1979, 1980, 1982** / NÚLK Strážnice

Obr. 21 / **Malování pískem Šardice** / Malování Šardice. In: [online]. 2022 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.jizni-morava.cz/cz/hlavni-strana/o74664-piskem-vysypavane-ornamenty>

Obr. 22 / **Malování pískem Hovorany** / Malování Hovorany. In: [online]. 2015 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: Kaplička malování pískem https://www.ziveobce.cz/hovorany_b46370

Obr. 23 / **Sborník ornamentů** / Archiv autorky

Obr. 24 / **Kraslice Vacenovice** / In: [online]. 2018 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/galerie/vyroba-kraslic-ve-vacenovcich.html?back=465724907-8077-50&photo=5>

Obr. 25 / **Kraslice Hovorany** / Archiv obce Hovorany

Obr. 26 / **Sklep starosty Mutěnice** / Archiv autorky

Obr. 27 / **Renovace sklepa** / Archiv autorky

Obr. 28 / **Plastika** / Archiv autorky

Obr. 29 / **Sklep s brizolitem** / Archiv autorky

Obr. 30 / **Sklep reliéf** / Archiv autorky

Obr. 31 / **Sklep modrý reliéf** / Archiv autorky

Obr. 32 / **Sklep nová fasáda** / Archiv autorky

Obr. 33 / **Sklep ornamenty** / Archiv autorky

Obr. 34 / **Sklep žudro** / Archiv autorky

Obr. 35 / **Kaplička** / Archiv autorky

Obr. 36 / **Kaplička detail** / Archiv autorky

Obr. 37 / **Obecní sklep** / Archiv autorky

Obr. 38 / **Obecní muzeum** / Archiv autorky

Obr. 38 / **Obecní muzeum** / Archiv autorky

Obr. 39 / **Výzdoba vlnářství** / Archiv autorky

Obr. 40 / **Interiér sklepa** / Archiv autorky

Obr. 41 / **Folklore is Alive!** / Folklore is Alive! [online]. In: . 2011 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/folklore-is-alive>

Obr. 42 / **Akvarel tetičky** / Zuzana Osako [online]. In: . 2015 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/brno/zpravy/umelkyne-zuzana-osako-kresli-jihomoravske-starenky.A150219_2140854_brno-zpravy_daj

Obr. 43 / **Olympijské oděvy** / Zuzana Osako [online]. In: . [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.extra.cz/navrharka-osako-o-oblecich-pro-ceske-sportovce--3fa45/galerie/3>

Obr. 44 / **Hermes** / Michal Bačák [online]. In: . [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://archizoom.cz/vedome-sneni-chapu-jako-prirozenou-soucast-sveho-povolani/>

Obr. 45 / **Na houbách** / Michal Bačák [online]. In: . [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://archizoom.cz/vedome-sneni-chapu-jako-prirozenou-soucast-sveho-povolani/>

Obr. 46 / **CD obal** / Puk-Puk [online]. In: . 2018 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://pukpuk.cz/portfolio/ponk-diedina/>

Obr. 47 / **Váza** / Křehký [online]. In: . 2018 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.krehky.cz/product/ma-ma-velikost-l/>

Obr. 48 / **Cibulákový vzor** / Velčovský [online]. In: . 2017 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.designbuy.cz/qubus-tacek-tray-cibulak>

Obr. 49 / **Graffolklor** / Archiv kina Svět

Obr. 50 / **Dřevěné produkty** / Instagram Malované tradice

Obr. 51 / **Zcela seriózní folklor** / Facebookový účet autorky

Obr. 52 / **Logo chasy Mutěnice** / Facebookový účet chasovního spolku Mutěnice

Obr. 53 / **Instagram chasy Mutěnice** / Instagramový účet chasovního spolku Mutěnice

Obr. 54 / **Plakáty hody Mutěnice** / Archiv stárky Mutěnice

Obr. 55 / **Profilová fotka růže** / Instagramový účet chasovního spolku Hodonín

Obr. 56 / **Erb Hodonín** / Erb [online]. In: . 2022 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a83a5a9d-98f3-4865-a63c-011dafel1a465>

Obr. 57 / **Instagram chasy Hodonín** / Instagramový účet chasovního spolku Hodonín

Obr. 58 / **Hodové plakáty Hodonín 2014, 2016, 2019, 2020** / Hodonín [online]. In: . 2022 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: https://www.rohatec.cz/aktualne/akce-v-okoli/svatovavrinecke-hody-v-hodonine-744_264cs.html

Obr. 59 / **Dívčí vínek** / Kostice [online]. In: . 2022 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/events/527342139107754>

Obr. 60 / **Instagram chasy Kostice** / Instagramový účet chasovního spolku Kostice

Obr. 61 / **Web chasy Kostice** / <https://slovacky-kruzek-kostice.webnode.cz/krojovana-chasa/>

Obr. 62 / **Facebook chasa Krumvíř** / Facebookový účet chasy Krumvíř

Obr. 63 / **Instagram chasa Krumvíř** / Instagramový účet chasy Krumvíř

Obr. 64 / **Hodové plakáty Krumvíř** / Krumvíř [online]. In: . 2013 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <http://www.krumvir.cz/2013-08-21/bartolomejske-hody/>

Obr. 65 / **Instagram chasa Josefov** / Instagramový účet chasy Josefov

Obr. 66 / **Hodové plakáty Josefov** / Archiv stárka 2016

Obr. 67 / **Erb Josefova** / Josefov [online]. In: . 2013 [cit. 2022-05-16]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/josefov-okres-hodonin/symboly/>

Obr. 68 / **Hody Josefov 2019** / Archiv autorky

Obr. 69 / **Plakáty hody Josefov 2020, 2021** / Archiv stárka 2020

Obr. 70 / **Facebook chasa Hovorany** / Facebookové stránky chasy Hovorany

Obr. 71 / **Instagram chasa Hovorany** / Instagramové stránky chasy Hovorany

Obr. 72 / **Plakát hody Hovorany 2019** / Archiv autorky

Obr. 73 / **Plakáty hody Hovorany 2016, 2017** / Archiv obce Hovorany

Obr. 74 / **Plakáty hody Hovorany 2018** / Archiv obce Hovorany

Obr. 75 / **Plakát krojovaný průvod 2021** / Archiv autorky

Obr. 76 / **Banner události** / Archiv autorky

Obr. 77 / **Volení stárků** / Archiv autorky

Obr. 78 / **Návrhy logotypu** / Archiv autorky

Obr. 79 / **Font Skolar** / Archiv autorky

Obr. 80 / **Návrhy verze loga** / Archiv autorky

Obr. 81 / **Barvy** / Archiv autorky

Obr. 82 / **Barevné varianty logotypu** / Archiv autorky

- Obr. 83 / **Ochranná zóna** / Archiv autorky
- Obr. 84 / **Rozměrová řada** / Archiv autorky
- Obr. 85 / **Podkladové plochy** / Archiv autorky
- Obr. 86 / **Sborník vzorů** / Archiv autorky
- Obr. 87 / **Prvotní stylizace** / Archiv autorky
- Obr. 88 / **Finální stylizace** / Archiv autorky
- Obr. 89 / **Tvoření vzorů** / Archiv autorky
- Obr. 90 / **Hlavní plakáty** / Archiv autorky
- Obr. 91 / **Doprovodné plakáty** / Archiv autorky
- Obr. 92 / **Pozvánky** / Archiv autorky
- Obr. 93 / **Pozvánka modrotisk** / Archiv autorky
- Obr. 94 / **Skica krojování** / Archiv autorky
- Obr. 95 / **Ilustrace krojovaná dívka** / Archiv autorky
- Obr. 96 / **Zpěvník** / Archiv autorky
- Obr. 97 / **Vstupenky** / Archiv autorky
- Obr. 98 / **Instagram** / Archiv autorky
- Obr. 99 / **Instagram feed** / Archiv autorky
- Obr. 100 / **Gify** / Archiv autorky
- Obr. 101 / **Web** / Archiv autorky
- Obr. 102 / **Tričko** / Archiv autorky
- Obr. 103 / **Taška** / Archiv autorky
- Obr. 104 / **Etikety** / Archiv autorky
- Obr. 105 / **Logomanuál** / Archiv autorky

ABSTRAKT

Předmětem mé diplomové práce, je zaměřit se na téma folklor a zkoumat grafický design v rámci folklorních akcí a rešerše vizuálních stylů sousedních chasovních spolků, která slouží jako důležitý inspirační zdroj pro praktickou část práce. Výstupem je pak vizuální styl folklorního spolku chasa Hovorany a jeho následná aplikace do moderního prostředí. Praktická část si klade za cíl obnovit zájem mladých lidí na toto téma pomocí grafického designu.

Klíčová slova: folklor, historie, vizuální styl, folklorismus, tradice, lidové umění, kroje

ABSTRACT

The subject of my diploma thesis is to focus on the topic of folklore and to examine graphic design in the framework of folklore events and research of visual styles of neighboring hunting associations, which serves as an important source of inspiration for the practical part of the work. The output is the visual style of the folklore association chasa Hovorany and its subsequent application in a modern environment. The practical part aims to renew the interest of young people in this topic through graphic design.

Key words: folklore, history, visual style, folklorism, traditions, folk art, costumes